

*Utvandrades skattskyldig kostnadsfritt jämt 53 § taxeringsförordningen.
Anvisningar för deklarationsblankettens ifyllande tillhandahållas särskilt.*

Formulär nr 1

Deklaration enligt denna blankett avgives till ledning för taxeringen till
alltlig inkomst- och förmögenhetsskatt samt till ledning för övrig taxering
för inkomst, som skall äga rum å samma ort.

Deklarationsblankett nr 1

**Allmän självdeklaration att avlämnas år 19... för taxering
i... kommun av:**

Fullständiga för- och tillnamn:

Födelseår: Yrke (eller titel och anställning):

Hemortskommun och hemvist därstüdes:

Län: Stad: Rote:

Socken, köping: Församling (i stad):

Municipalsamhälle: Kvarter: tomtur:

By, gård, hemman och nr: Stadsåga nr:

Lägenhet, torp: Adressnr: vid:

Uppgifterna avse kalenderåret 19 (räkenskapsåret fr. o. m. den 19 t. o. m. den 19).

	Inkomsten här ej överstigit Kronor	Taxeringsnämndens aupteckningar Kronor
A. Inkomst av jordbruksfastighet (se 1).		
Inkomst (specificeras å bilaga) i penningar och naturaförmåner från följande fastigheter:		
i (fastighetens namn och nummer)		
kommun; nettointäkten därav enligt bilaga nr utföres (se 22) med		
i (fastighetens namn och nummer)		
kommun; nettointäkten därav enligt bilaga nr utföres (se 22) med		
Inkomst under A		
B. Inkomst av annan fastighet.		
I. Inkomst (specificeras å bilaga) i penningar och naturaförmåner från följande fastigheter:		
i (fastighetens beteckning)		
kommun; nettointäkten därav enligt bilaga nr utföres (se 22) med		
i (fastighetens beteckning)		
kommun; nettointäkten därav enligt bilaga nr utföres (se 22) med		
II. Inkomst av frälseränta från fastigheten i kommun:		
Intäkt kr.		
Anmär: ränta å gäld, som hänföres sig till frälseräntan *		
Inkomst under B		
C. Inkomst av rörelse (även såsom delägare i enkelt bolag).		
Inkomst (specificeras å bilaga) i penningar och naturaförmåner från nedannämnda företag (även hantverk, s. k. fria yrken samt rätt till royalty o.d., som ej utgår av fastighet; se 27):		
inom (rörelsens namn)		
kommun; nettointäkten därav enligt bilaga nr utföres (se 22) med		
inom (rörelsens namn)		
kommun; nettointäkten därav enligt bilaga nr utföres (se 22) med		
Inkomst under C		
D. Inkomst såsom delägare i vanligt handelsbolag, kommanditbolag eller rederi.		
Under året har jag varit delägare för i (företagets namn) (andelens storlek)		
Företagets hela inkomst utgjorde kr.; härav belöper på min andel		
Inkomst under D (se 49)		

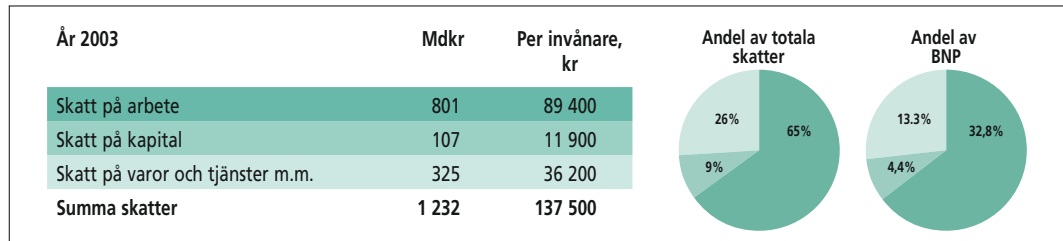
Den till kommunal inkomstskatt skattepliktiga inkomsten inom denna kommun för här ovan under D angivna företag utgjorde
i sin helhet kr. På min andel belöper kr.

* 270—280024. Svensk författningssamling 1924, Nr 383 och 384.

Kommunalskattelagen infördes 1928 och är alltjämt gällande. Trots en mängd ändringar och tillägg har grundstrukturen bibehållits. Införandet av kommunalskattelagen innebar inte några principiella ändringar av de materiella skattereglerna. Viktigast var att kontantprincipen blev lagfäst. Tidigare hade inkomst även om den inte var bokföringsmässigt beräknad ofta beskattats när den uppkommit.

Källa: Carsten Welinder, Kommunalskattelagen 50 år,
Svensk Skattetidning 1978 sid 535-544.

Skatt på kapital

- Individerna hade 2003 tillgångar till ett uppskattat marknadsvärde på 4 745 miljarder kronor och skulder på 1 477 miljarder kronor vilket motsvarar en nettoförmögenhet på 364 000 kr per invånare.
- De olika kapitalskatterna på individer och företag uppgick år 2003 till 107 miljarder kronor eller ca 11 900 kr per invånare.
- Kapitalskatterna motsvarade 4,4 procent av BNP och utgjorde 9 procent av totala skatteuttaget.
- Skatten på företagets vinster "bolagsskatten" uppgick 2003 till 49 miljarder kronor och svarade därmed för 46 procent av kapitalskatterna.

5.1 Historik

Beskattning av kapital förekom tidigt, främst i samband med krig eller speciella krissituationer. Hit hör t.ex. de förmögenhetsskatter som utgick på 1570- och 1610-talen för att lösa in Älvsborgs fästning efter krig med Danmark liksom Karl XII:s förmögenhetsskatter på 1710-talet. Även år 1800 fanns en typ av förmögenhetsskatt när man ville lösa en samhällsekonomisk kris. År 1861 infördes en proportionell skatt med en procent på behållen inkomst av kapital och arbete. År 1903 ersattes denna av en progressiv inkomstskatt. År 1911 infördes förmögenhetsskatt samordnad med den statliga inkomstskatten.

I samband med skattereformen 1990-1991 separerades skatt på inkomst av kapital från beskattningen av arbetsinkomster. Skatt på inkomst av kapital bildar således

ett eget inkomstslag som numera beskattas fristående och enbart med en proportionell skattesats.

5.2 Skatt på kapital idag

Dagens kapitalbeskattning innefattar skatt på löpande kapitalinkomster, skatt på innehav av kapital samt skatt som tas ut då kapitalet byter ägare. Kapitalskatterna betalas i vissa delar direkt av hushållen. Andra delar av kapitalskatterna betalas administrativt via företagen men belastar slutligt hushållen. Exempel på det senare är fastighetsskatten på hyreshus som betalas av ägaren men belastar hushållen via hyrorna. Avkastningsskatten på pensionsmedel är ett annat exempel. Den betalas av försäkringsbolagen men är en skatt på hushållens pensionssparande. Den del av kapitalbeskattningen som avser företagets vinster, "bolagsskatten", behandlas i kapitel 7.

Redovisningen i detta kapitel baseras i första hand på utfallet av den taxering som gjordes 2004 ("2004 års taxering"), dvs. inkomster och skatter hänförliga till inkomståret 2003. Beloppen redovisas endast på riksnivå.

5.2.1 Kapitalskatterna 107 miljarder 2003

I 5.1 Tabell ges en översikt av intäkterna från kapitalskatterna för perioden 1994-2003. Kapitalskatterna inklusive bolagsskatten uppgick 2003 till 107 miljarder kronor varav 49 miljarder kronor avsåg bolagsskatt.

5.1 Tabell

Översikt över kapitalbeskattningen 1994-2003 (inkl. bolagsskatten), mnkr Overview of taxes on capital 1994-2003 (incl. company profit tax), MSEK

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Skatt på kapital - individerna betalningsskyldiga (Taxes on capital - paid directly by individuals):										
Skatt på kapitalinkomst, netto* (Net tax on income from capital)	-258	-3 108	4 161	11 313	12 694	25 213	34 078	12 966	6 225	6 708
Expansionsfondsskatt, netto (Alternative tax for self-employed on funds retained for expansion)	979	568	404	475	248	311	287	112	89	86
Fastighetsskatt (Real estate tax)	10 731	10 835	15 037	14 870	13 255	13 253	13 316	11 813	13 056	13 262
Förmögenhetsskatt (Recurrent tax on wealth)	3 072	3 503	5 034	5 329	5 893	8 428	8 043	6 312	3 818	4 714
Arvsskatt (Inheritance tax)	1 000	1 085	1 165	1 573	1 755	1 878	2 088	2 199	2 643	2 175
Gåvoskatt (Gift tax)	120	303	198	222	250	272	460	377	332	315
Kupongskatt (Tax on dividends to non-residents)	508	839	1 566	1 663	1 965	1 817	2 083	2 503	1 929	1 838
Delsumma (Subtotal)	16 152	14 025	27 565	35 445	36 060	51 172	60 354	36 282	28 092	29 099
Skatt på kapital - företagen betalningsskyldiga (Taxes on capital - paid by companies):										
Fastighetsskatt (Real estate tax)	4 197	4 429	8 951	12 210	11 540	10 066	9 943	9 139	10 106	10 375
Avkastningsskatt på pensionsmedel (Tax on pension fund earnings)	6 313	11 478	13 585	12 293	11 895	10 715	13 096	14 659	13 208	12 457
Förmögenhetsskatt (Recurrent tax on wealth)	72	81	113	124	134	162	180	181	116	130
Skatt på värdepapper (Turnover tax on securities)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skogsvårdsavgift (Forestry levy)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Delsumma exkl. bolagsskatt (Subsum excl. company profit tax)	10 582	15 988	22 649	24 628	23 569	20 943	23 219	23 979	23 430	22 962
Bolagsskatt (Company profit tax)	36 828	38 740	36 407	46 509	45 752	53 464	72 489	52 088	43 928	48 924
Delsumma inkl. bolagsskatt (Subsum incl. company profit tax)	47 410	54 728	59 056	71 137	69 321	74 406	95 707	76 067	67 358	71 886
Skatt på kapital - ofördelat (Other taxes on capital)										
Stämpelskatt (Stamp duty)	5 287	3 026	2 665	2 624	3 953	4 496	4 878	5 367	5 780	5 953
Delsumma (Subtotal)	5 287	3 026	2 665	2 624	3 953	4 496	4 878	5 367	5 780	5 953
Totalt exkl. bolagsskatt (Total excl. company profit tax)	32 021	33 039	52 879	62 697	63 582	76 611	88 451	65 628	57 302	58 014
Totalt inkl. bolagsskatt (Total incl. company profit tax)	68 849	71 779	89 286	109 206	109 334	130 075	160 939	117 716	101 230	106 938
Dito som andel av BNP (Share of GDP)	4,2%	4,1%	4,9%	6,0%	6,0%	7,2%	8,9%	6,5%	5,6%	5,9%

* Skatt på kapitalinkomst omfattar skatt på räntor och utdelningar netto efter avdrag för skuldräntor samt kapitalvinster (netto för förluster) vid försäljning av värdepapper, fastigheter m.m.

Källa: Skatteverket, Ekonomistyrningsverket (ESV)

Av 5.1 Tabell framgår att intäkterna av skatt på kapital har varierat kraftigt mellan åren. Kapitalvinsterna för hushållen (ingår i posten "skatt på kapitalinkomst, netto" i tabellen) uppvisade under första delen av 1990-talet stora fluktuationer vilket bl.a. kan tillskrivas regelförändringar. Under de senare åren på 90-talet ökade kapitalvinsterna stadigt för att göra en djupdykning 2001. Företagsvinsterna var relativt konstanta under mitten av 90-talet och som en följd därav även bolagsskatten. 1997 började inkomsterna från bolagsskatten öka och den nådde sin topp år 2000, för att sedan minska under de två följande åren. År 2003 har den neråtgående trenden brutits.

Nedan redogörs för beskattningen av kapital mer i detalj.

5.3 Nationalförmögenheten och förmögenheten i hushållssektorn

5.3.1 Hushållens tillgångar och skulder

Hushållens kapital består dels av fast egendom, dels av finansiella tillgångar och finansiella skulder. Den senaste mer heltäckande bilden av hushållens tillgångar härrör från SCB:s förmögenhetsundersökning 2003 (se 5.2 Tabell). De tillgångar som omfattas av undersökningen har ett beräknat marknadsvärde på 4 745 miljarder kronor och skulderna beräknas till 1 477 miljarder kronor. Undersökningen utgår från uppgifter som redovisats via kontrolluppgifter och i inkomstdeklarationer. Detta innebär

att bl.a. kapitalinnehav placerat i utlandet är underskattat. Storleken på individernas utlandskapital är osäker. I finansräkenskaperna finns en oförklarad s.k. korrigeringspost som ibland används som indikation på hur stora belopp det skulle kunna röra sig om. År 2003 uppgick denna korrigeringspost till i storleksordningen 418 miljarder kronor (5.21 Tabell). SCB:s förmögenhetsundersökning för 2003 omfattar inte någon total värdering av de bilar och båtar hushållen äger. Vid den senaste värderingen av hushållens bilinnehav som SCB gjorde 1997 uppgick värdet av denna tillgång till 138 miljarder kronor. Hushållens individuella och kollektiva pensionssparande

omfattas inte heller av undersökningen. Detta pensionssparkapital uppgick 2003 till nära 1 200 miljarder kronor. Pensionssparkapitalet är inte skattepliktigt i förmögenhetshänseende.

Den avgjort tyngsta enskilda posten i hushållens förmögenhet är den egna bostaden. Tillgångar i form av eget hem uppgår marknadsvärderat till 1 984 miljarder kronor (42 procent av tillgångarna) och bostadsrätt till 446 miljarder kronor (9 procent av tillgångarna). Fritidshusen beräknas ha ett marknadsvärde på 307 miljarder kronor (7 procent av tillgångarna). Finansiella tillgångar, dvs. sparande i bank, aktier och andra värdepapper uppgick till samman-

5.2 Tabell

Individernas tillgångar (exkl. bilar) och skulder till marknadsvärde år 2003

Assets (excl. cars) and liabilities of individuals 2003 at market value

	Belopp Amount		Antal individer med värde, tusental Number of persons, thousands	Medelvärde, tkr Average value, KSEK
	mdkr BSEK	andel av tillgångar respektive skulder, % share of assets resp. liabilities, %		
Reala tillgångar (Tangible assets)				
Eget hem (Own house)	1 984	41,8	2 524	786
Bostadsrätt (Tenant ownership)	446	9,4	1 042	428
Fritidshus (Buildings for seasonal use)	307	6,5	653	470
Jordbruksfastighet (Agricultural property)	351	7,4	391	897
Hysesfastighet (Apartment property)	150	3,2	38	3 975
Övriga fastigheter inkl tomtmark (Other real estate, ground incl.)	22	0,5	35	625
Summa reala tillgångar (Total real assets)	3 260	68,7	3 808	856
Finansiella tillgångar (Financial assets)				
Bankmedel (Deposits)	458	9,7	3 694	124
Räntefonder (Interest funds)	62	1,3	674	92
Andra fonder än räntefonder (Other funds)	357	7,5	4 250	84
Obligationer m.m. (Bonds etc.)	76	1,6	844	90
Börsnoterade aktier (Shares listed in the stockmarket)	328	6,9	2 103	156
Skattepliktig försäkring (Tax liable insurance)	115	2,4	1 055	109
Summa finansiella tillgångar (Total financial assets)	1 395	29,4	6 284	222
Övriga tillgångar (Other assets)	89	1,9	140	636
Summa tillgångar (Total assets)	4 745	100,0	6 978	680
Skulder (Debts)				
Skulder utöver studieskulder (Liabilities; study debts excl.)	1 323	89,6	-	-
Studieskulder (Study debts)	154	10,4	1 328	116
Summa skulder (Total liabilities)	1 477	100,0	4 843	305
Nettoförmögenhet (Net wealth)	3 268		7 875	415

Anm: Uppgifterna i tabellen avser "helårsindivider". Dödsbon eller personer som vistas utomlands hel eller del av året ingår inte, ej heller institutionsboende.

* Uppgiften grundar sig på kontrolluppgifter. Banker är bara skyldiga att lämna kontrolluppgift om avkastningen överstiger 100 kr. Detta innebär att banksparandet är något underskattat.

Källa: SCB

lagt 1 395 miljarder kronor (29 procent av tillgångarna).

Hushållssektorns finansiella förmögenhet har ökat med nästan 1 200 miljarder kronor mellan 1995 och 2004.¹ Förändringarna i förmögenheten förklaras främst av kraftiga värdeförändring på aktier och andelar. Från att ha legat på en konstant nivå under en längre tid började bankinlåningen öka i början av 2000-talet och under det senaste året har den ökat kraftigt. Under perioden 1995-2004 har hushållen nästan fördubblat sina lån, främst från bolåneinstitut.

5.3.2 Hushållens skatt på kapital 24 miljarder 2003

Den skatt på kapital som direktdebiteras hushållen består i första hand av fastighetsskatt, skatt på räntor, utdelningar och kapitalvinster, skattereduktion för skuld-räntor samt förmögenhetsskatt. Sammantaget uppgick dessa skatter 2003 till ca 24 miljarder kronor. 5.3 Diagram visar hur stora dessa skatter i genomsnitt är för olika åldersgrupper. Genomsnittet för hela befolkningen är ca 2 600 kr.

Skatten på kapital som debiteras individerna har en klar livscykelprofil. I ungdomsåren är skatten på kapital liten. I

trettioårsåldern börjar man köpa fastigheter och skuldsätter sig. Därefter kommer individerna in i en konsolideringsfas och skatten som tas ut på deras kapital ökar. För pensionärerna kan noteras en nedgång i fastighetsskatt beroende på att man byter boendeform.

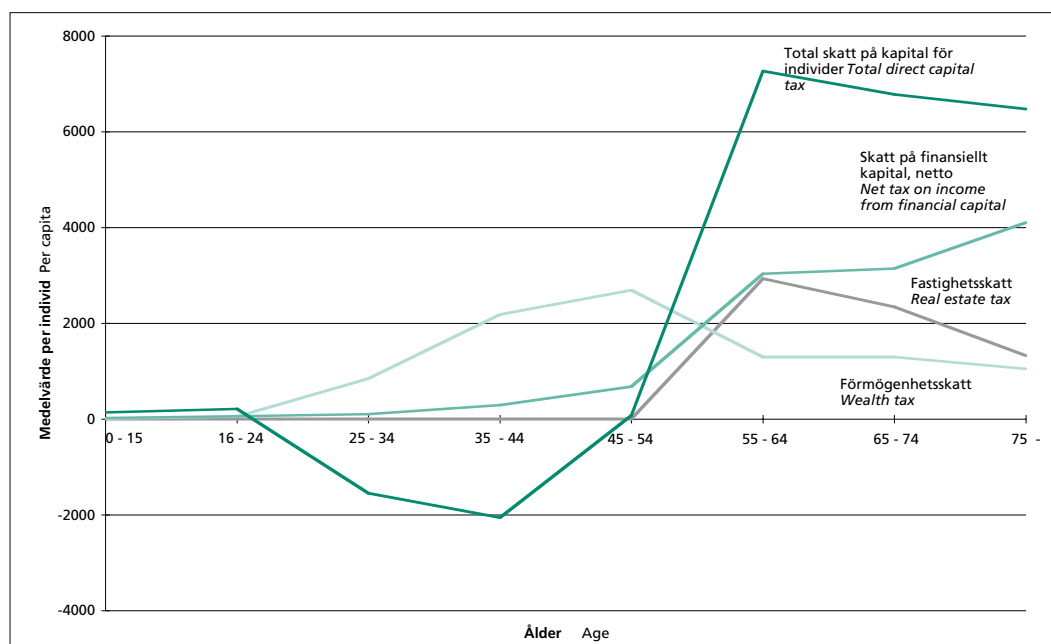
Kapitalavkastningen och skatten på kapital för individer är starkt koncentrerad till höginkomsttagare (se 5.23 Tabell i tabellbilaga). Av totala antalet inkomsttagare 2003 hade 3,0 procent förvärvsinkomster över en halv miljon. Dessa inkomsttagare hade ca 10,8 procent av förvärvsinkomsterna i landet och betalade 29,3 procent av de skatter som tas ut på individernas kapital.

5.4 Fastighetsskatt

Fastighetsskatt med den utformning den har idag introducerades i samband med skattereformen 1991. Småhusen hade tidigare – från mitten av 1950-talet – beskattats som en särskild egen förvärvskälla enligt en schablonmetod som innebar att en schablonberäknad avkastning beroende på taxeringsvärdet togs upp på inkomstsidan och att avdrag gavs för räntekostnader kopplade till fastighetsinnehavet.

5.3 Diagram

Skatt på kapital för individer i olika åldersgrupper år 2003, medelvärden, kr
Average taxes on capital for individuals by age group in 2003, in SEK per capita

Anm: Sifferunderlaget till diagrammet återfinns i 5.22 Tabell i tabellbilagan till detta kapitel.

Källa: Bearbetningar av SCB:s Storurval 2003

¹ Enligt SCB:s Finansräkenskapsstatistik. För tidsserie se 5.21 Tabell i tabellbilagan till detta kapitel.

5.4 Tabell

Tidsschema för de allmänna fastighetstaxeringarna

Time schedule for general real estate assessment by type of estate

År Year	Fastighetstyp Type of real estate		
	Småhusenhet One- or two-dwelling buildings	Hyreshusenhet Apartment buildings	Lantbruksenhet Unit for agriculture and forestry
2005			Allmän fastighetstaxering
2006	Förenklad fastighetstaxering		
2007		Allmän fastighetstaxering	
2008			Förenklad fastighetstaxering
2009	Allmän fastighetstaxering		
2010		Förenklad fastighetstaxering	
2011			Allmän fastighetstaxering
2012	Förenklad fastighetstaxering		

5.4.1 Taxeringsvärdet 75 procent av marknadsvärdet

Underlaget för fastighetsskatt utgörs av ett taxeringsvärde som i princip ska uppgå till 75 procent av marknadsvärdet. Avgörande för marknadsvärdet är byggnadens och markens storlek, kvalitet och dess läge. Taxeringsvärdena fastställs vid de s.k. allmänna fastighetstaxeringar som ska genomföras med sex års mellanrum. Allmän fastighetstaxering äger rum olika år för olika fastighetstyper (5.4 Tabell). Underlaget för de allmänna fastighetstaxeringarna är dels deklARATIONER ÖVER FASTIGHETERNAS BESKAFFENHET DELS S.K. VÄRDEOMRÅDEN SOM BESTÄMTS SÅ ATT VÄRDEFÖRHÅLLANDENA INOM ETT OMRÅDE ÄR LIKARTADE. Fr.o.m. 1996 har principen varit att taxeringsvärdena ska räknas om årligen med hänsyn till hur priserna utvecklas. Omräkningen har omfattat både småhus, hyreshus och lantbruk. Tanken med omräkningen har varit att förändringarna i taxeringsvärdena mellan enskilda år ska beaktas löpande i stället för med de längre tidsintervaller som blir fallet om endast de allmänna fastighetstaxeringarna ges genomslag. Men i praktiken har inte omräkningen fått genomslag. Taxeringsvärdena för småhus och hyreshus (bostadsdelen) var frysta under inkomståren 1997-2000 på 1997 års värdenivå.² Frysningen av taxeringsvärdena för småhus och hyreshus upphörde 2001. Taxeringsvärdena höjdes kraftigt på grund av den prisutveckling som hade skett. Skillnaderna i höjning var dock stora mellan olika delar av landet.

² Allmän fastighetstaxering för hyreshus genomfördes år 2000. Endast i de fall det nya värdet enligt fastighetstaxeringen för hyreshusen var lägre än 1999 års värde lades detta till grund för fastighetsskatten. I övriga fall frystes värdena även för hyreshusen (bostadsdelen)

Nya principer för fastighetstaxeringen har genomförts för småhus, hyreshus och lantbruk. Omräkningsförfarandet har avskaffats och ersatts med regler om en förenklad fastighetstaxering mellan de allmänna fastighetstaxeringarna. För småhusens del innebär det nya systemet att en allmän fastighetstaxering genomfördes år 2003 och att den förenklade fastighetstaxeringen kommer att ske år 2006.

En dämpningsregel har införts inom fastighetsbeskattningen. "Dämpningsregeln" innebär att om taxeringsvärdena höjs vid en allmän eller en förenklad fastighetstaxering ska detta inte omedelbart slå igenom vid uttaget av fastighetsskatt. Istället ska endast en tredjedel av höjningen slå igenom taxeringsåret och lika mycket under vart och ett av de två därpå följande åren.

Fastighetstaxering görs också av elproduktions- och industrienheter. Allmän fastighetstaxering för dessa genomförs samma år som den allmänna fastighetstaxeringen för hyreshus.

5.4.2 Olika skattesatser för olika fastighetstyper

Med undantag för åren 1996 och 1997 har fastighetsskatten på småhus 1994-2000 varit 1,5 procent. För bostäder i hyreshus var fastighetsskatten t.o.m. år 1998 densamma som för småhusen. År 1999 sänktes skattesatsen för hyreshusen till 1,3 procent och år 2000 till 1,2 procent. Parallellt med att frysningen av taxeringsvärdena för småhus och hyreshus upphörde år 2001 sänktes skattesatsen till 1,0 procent för

småhusen och till 0,5 procent för hyreshusen. Samtidigt infördes en ny begränsningsregel med inriktningen att hushåll med normala inkomst- och förmögenhetsförhållanden i princip inte ska behöva betala mer än 5 procent av hushållsinkomsten i fastighetsskatt för småhus.³ (Den 1 april 2004 infördes en utvidgning av begränsningsregeln till att även omfatta förmögenhet i samband med fastighetsinnehav, se vidare 5.6.1) Av bostadspolitiska skäl är skatten för nybyggda hus nedsatt under de första tio åren. Ingen fastighetsskatt utgår de fem första åren och halv skatt utgår de följande fem åren.

Sedan 1996 beskattas också kommersiella lokaler och industrifastigheter. Skattesatsen för kommersiella lokaler är 1,0 procent och för industrienheter 0,5 procent. Inkomståret 1997 infördes också en särskild fastighetsskatt på markvärdet för vattenkraftverk på 3,42 procent. Denna skatt ersatte en tidigare produktionsskatt på el från vattenkraftverken. Den särskilda fastighetsskatten på markvärdet för vattenkraftverk sänktes till 2,21 procent 1998 och till 0,50 procent från 1999 dvs. till samma skattesats som för industrienheter. I budgetpropositionen för 2006 föreslås en höjning av fastighetsskatten för vattenkraftverk till 1,20 procent samt att fastighetsskatten temporärt ska höjas ytterligare, till 1,70 procent, mellan taxeringsåren 2007-2011. Denna höjning motiveras med att vattenkraft idag är billig att producera och

bedömningen är att skatten inte kommer att vältras över till konsumenterna utan istället reducera elproducenternas vinster.

Fastighetsskatten 24 miljarder 2003

Fastighetsskatten på småhus är att se som en integrerad del av kapitalinkomstbeskattningen. Nivån på fastighetsskatten har ursprungligen valts bl.a. i perspektiv av att uppnå en likformighet mellan hushållens alternativa sparformer.

5.6 Tabell visar underlaget för fastighetsskatten och skattebeloppet inkomståret 2003 fördelat på olika fastighetstyper. Individerna står som ägare i första hand till småhus. Fastighetsskatten på hyreshus bärs av hushållen via hyran. Fastighetsskatten på lokaler och industrier inverkar på företagets vinster (och därmed på intäkterna av bolagsskatten) och påverkar priserna på företagets produkter.

Fastighetsskatten uppgick enligt taxeringsutfallet för inkomståret 2003 till cirka 24 miljarder kronor varav 13,3 miljarder kronor avser småhus, 3,8 miljarder hyreshus, 4,8 miljarder lokaler och 1,8 miljarder industrier.

5.4.3 Stora skillnader i värdena på småhus

Värdena på småhus är en central komponent bland hushållens kapitaltillgångar och för hushållens ekonomi. Totalt fanns år 2004 i landet 2,0 miljoner småhus med byggnadsvärde över 50 000 kr.

5.5 Tabell

Skattesatser (%) för fastighetsskatten 1994-2006 Tax rates (%) on real estate 1994-2006

År	Småhus inkl. mangårdsbyggnad på lantbruk	Hyreshus, bostadsdel	Kommersiella lokaler	Industrienheter	Vattenkraftverk
Year	One and two-dwelling buildings	Apartment buildings, dwellings	Commercial premises	Industries	Hydro-electric power stations
1994-1995	1,50	1,50	0,00	0,00	0,00
1996	1,70	1,70	1,00	0,50	0,50
1997	1,70	1,70	1,00	0,50	3,42*
1998	1,50	1,50	1,00	0,50	2,21*
1999	1,50	1,30	1,00	0,50	0,50
2000	1,50	1,20	1,00	0,50	0,50
2001-2005	1,00	0,50	1,00	0,50	0,50
2006**	1,00	0,50	1,00	0,50	1,20***

* Avseende markvärdet

** Enligt förslag i budgetpropositionen hösten 2005.

*** Fastighetsskatten på Vattenkraftverk föreslås höjas temporärt till 1,7% under taxeringsåren 2007-2011.

³ I budgetpropositionen för 2006 föreslås att begränsningsregeln ska ändras från 5 till 4 procent. Detta med bakgrund av de kraftigt höjda taxeringsvärdena.

5.6 Tabell

Fastighetsskatten år 2003 med fördelning på fastighetstyp

Real estate tax 2003 by type of estate

Fastighetstyp	Skattesats	Beskattningsunderlag, mdkr	Fastighetsskatt, mnkr	Andel av total fastighetsskatt	
Type of real estate	Tax rate	Taxable value, BSEK	Real estate tax, MSEK	Share of total real estate tax	
Småhus inkl. bostadshus på lantbruk (One- and two-dwelling buildings)	"Normal"	1,00%	1 340	13 395	
	Övergångsregler	0,50%	33	166	
	Utland	1,00%	3	33	
	avgår skattereduktion			-326	
Summa småhus (Total one- and two-dwelling buildings)		1 376	13 268	56%	
Hyreshus exkl. lokaler (Apartment buildings)	"Normal"	0,50%	731	3 653	
	Övergångsregler	0,25%	46	114	
	Nybyggda	0,00%			
Summa hyreshus (Total apartment buildings)		776	3 767	16%	
Lokaler (Premises)		1,00%	478	4 782	20%
Industrier (Industries)		0,50%	368	1 838	8%
Summa (Total)		2 998	23 654	100%	

Anm: Slutsumman i uträknad fastighetsskatt är något högre än den fastighetsskatt som redovisas i tabell 5.1. Skillnaden består av avräkning enligt dubbelbeskattningsavtal av skatt som betalats till utlandet.

Källa: Skatteverket, underlag för taxeringsutfallet för inkomståret 2003

5.7 Tabell

Bebyggda småhusenheter (1-2 familjshus och fritidshus, byggnadsvärde minst 50 tkr), 2004

Number of one- and two-dwelling buildings and buildings for seasonal use (value of building at least 50 KSEK), 2004

	Antal, tusental	Totalt tax.värde, mdkr	Medelvärde, tkr
	Number, thousands	Total assessed value, BSEK	Average value, KSEK
Småhus helårsbostad (One- and two-dwelling buildings for permanent use)	1 582	1 211	766
Fritidshus (Buildings for seasonal use)	380	175	460
Samtliga (All)	1 962	1 386	706

Källa: SCB, Rikets fastigheter 2004

Värdena på småhus varierar över landet.⁴ Det genomsnittliga småhuset för permanentboende har ett taxeringsvärde på 766 000 kr. Taxeringsvärden över genomsnittet återfinns i Stockholms, Uppsala, Skåne, Hallands och Västra Götalands län. Stockholms län har det högsta genomsnittliga taxeringsvärdet, 1 631 000 kr och Västernorrlands län det lägsta, 363 000 kr.

Fritidshusen har ett genomsnittligt taxeringsvärde på 460 000 kr. Spridningen

ligger mellan 222 000 kr för Norrbottens län och 857 000 kr för Stockholms län.

De stora skillnaderna i taxeringsvärden mellan olika områden för fastigheter med likartade bruksvärden gör att det är svårt att finna en utformning av beskattningen av fastigheter som uppfattas som acceptabel. Utifrån perspektivet att ett hus är en kapitaltillgång som ska beskattas likformigt med andra kapitaltillgångar och för att undvika skatteplanering bör fastighets-

⁴ Statistiska centralbyrån, Rikets fastigheter 2004.

skatten utgå från ett värde som har kopplingar till marknadsvärdet. En beskattning utifrån marknadsvärdet kan vara svårforcerad enligt med en helt bruksvärdesorienterad syn på boendet.

Omsättning och prisutveckling på småhus

Statistiken över antalet försäljningar av småhus i 5.8 Tabell omfattar "vanliga köp" vilket innebär att släktköp och andra speciella köp som inte är representativa för marknadsvärdet är exkluderade. Sett över en längre period säljs i genomsnitt under ett år ca 60 000 småhus eller ca tre procent av småhusbeståndet på marknaden. Därutöver försäljs 10 000-20 000 småhus per år genom icke marknadsmässiga köp inkl. släktköp. Ägarförhållanden ändras också genom arv och gåva.

Perioden 1986-1991 var omsättningen hög, i genomsnitt såldes nästan 71 000 villor och fritidshus per år. Perioden 1992-1995 i samband med den ekonomiska krisen sjönk nivån till ca 47 000 i

snitt per år. En återhämtning har därefter skett och åren 1981-2002 har i genomsnitt 60 000 småhus sålts per år. År 2004 såldes 66 000 småhus på normala marknadsmässiga villkor. Dessutom ändrades ägarförhållanden i cirka 10 000 fall genom icke marknadsmässiga köp inkl. släktköp. Totala köpeskillingen för "normala" småhusförsäljningar 2004 uppgick till 83 miljarder varav 75 miljarder för omsättning av permanentbostäder och 8 miljarder för fritidshus. Därutöver omsatte släktköp och andra icke marknadsmässiga köp cirka 10 miljarder kronor.

Priserna på småhus har varierat kraftigt i olika perioder vilket framgår av 5.9 Diagram. Diagrammet visar prisutvecklingen på småhus och fritidshus i fasta priser (i förhållande till den allmänna prisutvecklingen mätt med konsumentprisindex, KPI). Mer detaljerade uppgifter om prisutvecklingen på egna hem och fritidshus i löpande och fasta priser återfinns i 5.26 Tabell i tabellbilagan till detta kapitel.

5.8 Tabell

Normala köp av småhus åren 1981-2004, antal samt köpeskilling, belopp i löpande priser om ej annat anges

Normal purchases of one- and two-dwelling buildings and buildings for seasonal use 1981-2004, numbers and purchase price, amounts in current prices if not otherwise stated

År Year	Antal försäljningar Number of sales			Köpeskilling, medelvärde, tkr Purchase price, mean value, KSEK		Total köpeskilling, mdkr Total purchase price, BSEK			
	Permanent- bostad	Fritidshus	Summa	Permanent- bostad	Fritidshus	Permanent- bostad	Fritidshus	Summa löpande priser	Summa fasta priser 2004=100
	Owner occupied	Seasonal	Total	Owner occupied	Seasonal	Owner occupied	Seasonal	Total current prices	Total fixed prices 2004=100
1981	40 679	9 410	50 089	327	154	13,3	1,4	14,8	36,7
1985	49 127	10 741	59 868	361	184	17,7	2,0	19,7	35,8
1990	54 295	11 350	65 645	625	308	33,9	3,5	37,4	50,4
1995	41 877	10 124	52 001	651	354	27,3	3,6	30,8	33,8
2000	50 946	9 857	60 803	951	596	48,4	5,9	54,3	58,1
2001	50 674	9 367	60 041	1 049	637	53,2	6,0	59,1	61,9
2002	51 615	9 442	61 057	1 113	679	57,4	6,4	63,9	65,4
2003	54 253	9 231	63 484	1 223	792	66,4	7,3	73,7	74,0
2004	56 248	9 699	65 947	1340	838	75,4	8,1	83,5	83,5
Genomsnitt per år (Annual average)	49 921	10 803	60 724						45,1

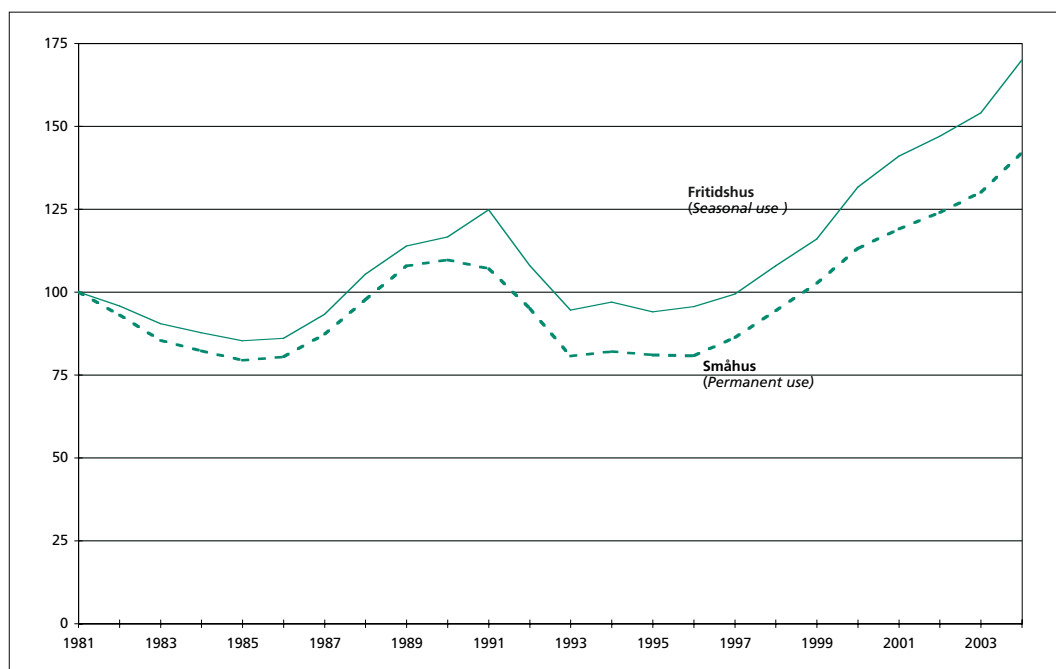
Källa: SCB, Statistisk Årsbok samt Fastighetsprisstatistik

En viktig orsak till variationerna i priser har varit läget på kreditmarknaden. Under första hälften av 1980-talet var det svårt att låna. Huspriserna sjönk räknat i fasta priser. I mitten av 1980-talet avreglerades kreditmarknaden och i spåren av avregleringen blev det lätt att få lån samtidigt som realräntorna var låga. Huspriserna steg snabbt – betydligt snabbare än konsumentprisindex. Priserna hamnade på topp 1991. Bakslaget kom hösten 1992 när räntorna drevs upp i samband med den ekonomiska krisen i början 1990-talet. Åren 1992 och 1993 sjönk priserna på egna hem i löpande priser med i genomsnitt ca 20 procent. Därefter har priserna återhämtat sig bl.a. till följd av sjunkande räntor. Priserna i genomsnitt (fasta priser) för riket är år 2003 väl över 1991 års toppnivå. Sett från början av 1980-talet fram t.o.m. 2004 har priserna på egna hem ökat 42 procent snabbare än KPI och priserna för fritidshus 70 procent snabbare.

Mönstret i prisförändringarna är likartat i hela landet även om nivåerna varierar mellan regionerna. Mer detaljerade uppgifter om prisutvecklingen i olika regioner återfinns i 5.27 Tabell i tabellbilaga till detta kapitel.

5.9 Diagram

Prisutvecklingen på småhus och fritidshus 1981-2004, fasta priser, index 1981=100
Real estate price index for one- and two-dwelling buildings 1981-2004, fixed prices, index 1981=100

Anm: Sifferunderlaget till diagrammet finns i 5.26 Tabell i tabellbilagan i detta kapitel.

Källa: Statistiska centralbyrån, Fastighetsprisstatistik

5.5 Beskattningen av hushållens finansiella kapitalinkomster och skulder

5.5.1 Sammansättningen av hushållens finansiella förmögenhet

Hushållens finansiella tillgångar har ändrat sammansättning över åren. 5.10 Tabell visar hushållens finansiella tillgångar och skulder uttryckt som andel av bruttonationalprodukten. Jämfört med 1970- och 1980-talen har hushållen numera betydligt mer av sitt finansiella kapital placerat i aktier, fondandelar och försäkringssparande, även om andelarna för aktie- och fondsparande har minskat sedan toppåret 2000. Banksparandet har gått tillbaka som kapitalplaceringsform även om det ökat något sedan 2001.

Beskattningen av hushållens kapitalinkomster påverkas av förändringen. Med förskjutningen av sparandet från bank till värdepapper blir beskattning av värdestegringar ”kapitalvinster” en mer central komponent i kapitalbeskattningen än tidigare. Avkastningsskatten på pensionsmedel hos pensionsfonder, som infördes i samband med skattereformen 1991, är en annan

beståndsdel i kapitalbeskattningen som blivit viktigare. Denna skatt syftar till att göra beskattningen mer likformig mellan det direkta sparandet och försäkringssparandet i pensioner. För att upprätthålla likformigheten i beskattningen av hushållens olika tillgångstyper med den sammansättning som numera finns har utbyggnaden av systemet med kontrolluppgifter från banker m.fl. varit väsentlig (se beskrivning i kapitel 4).

5.5.2 Skatt på finansiella kapitalinkomster

Inkomsträntor, utdelningar samt kapitalvinster vid försäljning av aktier, andelar, fastigheter, bostadsrätter och övrig lös egendom förs i individbeskattningen samman till ett eget inkomstslag ”inkomst av kapital”. I inkomstslaget kapital beskattas även inkomster av uthyrning av privatbostad. För näringsidkare görs s.k. räntefördelning för att få en riktig fördelning av beskattningen av näringsidkares

egna kapital mellan inkomstslagen kapital och näring. Avdrag i inkomstslaget kapital får göras för skuldräntor för lån på fastighet och andra lån, tomträttsavgäld, kapitalförluster samt vissa förvaltningskostnader.

Proportionell skatt på inkomst av kapital

Inkomstslaget kapital bildar sedan skattereformen 1991 ett skatteunderlag, på vilket skatten är proportionell. Om inkomsterna är större än utgifterna utgår skatt på nettobeloppet. Är däremot utgifterna större än inkomsterna fås på motsvarande sätt en skattereduktion. Skattereduktionen på kapital dras av från skatten på förvärvsinkomst (och fastighetsskatt). Dock finns en begränsning som innebär att skattereduktionen i de fall underskottet överstiger 100 000 kr endast görs med 21 procent för den överskjutande delen.

Vid 1991 års skattereform sattes kapitalskattesatsen för såväl skatt som skattereduktion till 30 procent. Vissa smärre avvikelser i kapitalinkomstbeskattningen

5.10 Tabell

Hushållssektorns finansiella förmögenhetsstruktur 1970-2004, procentuella andelar av BNP

Households, financial wealth structure 1970-2004, percentage of GDP

	Tillgångar Assets					Summa Total	Skulder Liabilities	Finansiell förmögenhet Net financial wealth
	Sedlar, mynt och inlåning Currency and deposits	Obligationer Bonds	Börsaktier och andelar Shares and other equity	Försäkrings- sparande m.m. Insurance tech- nical reserves	Övrigt Other accounts receivable			
Äldre definition/statistik (Old definition/statistics)								
1970	48,2	5,0	7,5	24,7	..	85,4	46,5	38,9
1975	45,2	5,9	8,3	19,1	..	78,5	51,5	26,9
1980	39,8	8,2	5,3	16,4	..	69,7	54,3	15,3
1985	36,8	9,0	15	21,4	..	82,2	54,2	28,1
1990	35,8	6,7	17,4	25,1	..	85,0	63,2	21,8
Ny definition* (New definition)								
1995	31,3	9,8	23,4	29,7	17,6	111,7	49,0	62,7
2000	23,7	4,9	50,3	53,9	31,5	164,3	52,6	111,7
2001	25,6	4,3	42,6	57,5	31,9	161,8	55,2	106,5
2002	26,5	4,1	28,3	53,9	32,3	145,1	57,4	87,7
2003	27,5	4,1	34,1	50,3	38,2	154,2	60,4	93,8
2004	26,7	3,6	38,2	52,3	21,9	142,7	63,8	78,9

* Finansräkenskapsstatistiken har anpassats till ENS 95, en EU-förordning som likriktar sektorsavgränsningar och definitioner i det europeiska nationalräkenskapssystemet. Revideringen av statistik för tidigare år täcker för närvarande perioden tillbaka till 1995. En av de större förändringarna i förhållande till tidigare definition är att det kollektiva försäkringsparandet (som följer av kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter) nu tas med bland hushållssektorns tillgångar. Det kollektiva försäkringsparandet uppgick 2004 till i storleksordningen 27 procent av BNP.

** Bostadsrättsandelar ingick inte i övrigtposten 1995.

Källa: SCB, Finansräkenskaper

kom under åren 1992 och 1993. Bl.a. sänktes kapitalvinstskatten och skatten på utdelning för svenska aktier till 25 procent. Inkomståret 1994 skedde en rad större förändringar på kapitalskatteområdet. Skattesatsen sänktes för kapitalvinster på svenska aktier till 12,5 procent och skatten på kapitalvinster vid försäljning av villor och bostadsrätter till 15 procent. Vidare slopades den s.k. dubbelbeskattningen av utdelningsinkomster från svenska aktier. Tekniskt skedde detta genom att svenska aktier befriades från kapitalskatt vid taxeringen i individbeskattningen. Från och med år 1995 återställdes emellertid kapitalskattesatsen till att i huvudsak vara 30 procent.

Allemanssparandet som infördes 1984 var skattebefriat fram till 1990. I samband med basbreddningarna i skattereformen beslutades att räntan på allemanssparandet skulle beskattas men endast med 20 procent. Fr.o.m. år 1993 beskattas räntan på allemanssparandet i likhet med annan ränta med 30 procent. Allemanssparandet avvecklades som särskild sparform under 1998. Andelar i allemansfonder, som tidigare haft en gynnad skatteställning, ger fr.o.m. inkomståret 1997 inte längre skatterabatt. Både utdelning och kapitalvinst beskattas, precis som övriga fonder, med 30 procent. Insättningsbegränsningen har också slopats.

Vid försäljning av småhus och bostadsrätter har t.o.m. år 2000 hälften av den framräknade vinsten tagits upp till beskattning. Skatten är 30 procent på den skattepliktiga vinsten. Detta innebär att skatten, som andel av den nominella vinsten, var 15 procent. Regeln om att endast del av vinsten är skattepliktig har sin grund i de avvägningar som gjordes när de s.k. takreglerna, som infördes i samband med skattereformen, slopades. År 2001 skärptes kapitalvinstbeskattningen vid försäljning av privatbostäder genom att den andel av vinsten som är skattepliktig höjdes till två tredjedelar. Skatten som andel av vinsten är således numera 20 procent. Vid försäljning av villor och bostadsrätter har den som säljer en bostad och därefter köper en annan bostad vissa möjligheter att skjuta upp beskattningen av en eventuell kapitalvinst i samband med försäljningen av ursprungsbostaden.

För kapitalvinst vid försäljning av närings- och hyresfastigheter sätts beskattningsunderlaget till 90 procent av vinsten.

Variationer i taxeringsunderlagen över tiden

5.11 Tabell visar taxeringsunderlag och skatten på kapitalinkomst för fysiska personer (individer och dödsbon) inkomståren 1994-2003. Det bör observeras att beloppen i tabellen avser taxeringsmässiga skatteunderlag och dessa har varierat över tiden, bl.a. som en återspeglning av förändringar i skattesatsen (t.ex. är det taxeringsmässiga skatteunderlaget vid utdelningar på svenska aktier satt till noll år 1994 då aktierna var befriade från skatt i individledet; ett annat exempel är sänkningen av kapitalvinstskatten på aktier 1994 från 25 till 12,5 procent vilket tekniskt effektuerades genom att det taxeringsmässiga underlaget sänktes).

Jämförelsen visar att beloppen för skuldräntor minskade fram till 1999 men har ökat under de fyra senaste åren och de är betydligt större än inkomsträntor/utdelningar. Detta hänger givetvis samman med att skuldräntor kopplade till småhusnehav också redovisas i detta inkomstslag.

Kapitalvinsterna har varierat kraftigt mellan åren. Svängningarna förklaras bl.a. av skatteplanering i samband med förändring av skattereglerna. Trots att kapitalvinsterna i de taxeringsmässiga underlagen 1994 bara togs upp till hälften av vad som gällde 1993 så ökade kapitalvinsternas netto från 14 till 32 miljarder kronor. Den kraftiga ökningen av kapitalvinsterna 1994 beror på att många sålde aktier under slutet av året då det blev känt att kapitalvinstskatten skulle skärpas. År 1996 blev nivån hög bl.a. beroende på att innehav i allemansfonder realiserades inför de förändringar som innebar att den speciella skattenedsättningen för allemansfonder skulle slopas. De höga nivåerna 1997-2000 sammanhänger med återhämtningen på fastighetsmarknaden och börsuppgången. År 2001 mer än halverades nettokapitalvinsterna som en följd av den börsnedgång som inleddes år 2000 (se tabell 5.28). Sett mer långsiktigt har hushållens ändrade sparbetende, som innebär att man i ökad utsträckning sparar i värdepapper, betydelse för utvecklingen av kapitalvinsterna.

Kapitalvinsternas sammansättning kartlagd för 2001

För inkomståret 2001 har Statistiska centralbyrån gjort en undersökning av hur kapitalvinsterna är sammansatta. Detta år var kapitalvinsterna (netto för förluster) i storleksordningen 57 miljarder kronor (5.13

5.11 Tabell

Taxeringsunderlag och skatt på inkomst av kapital för fysiska personer inkomstären 1994-2003, mdkr

Assessed tax base and assessed tax on income from capital for individuals 1994-2003, BSEK

	Taxeringsmässigt skatteunderlag, mdkr									
	Assessed taxbase, BSEK									
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Inkomstränta/utdelningar/positiv räntefördelning (<i>Income from interest and dividends</i>)	41,8	46,6	46,0	42,8	37,4	38,7	43,1	43,0	43,6	40,8
Skuldränta/negativ räntefördelning (<i>Interest on debts</i>)	-76,8	-74,7	-70,6	-60,7	-56,7	-53,9	-56,8	-61,7	-66,2	-66,6
Netto räntor/utdelningar (<i>Net interest</i>)	-35,0	-28,1	-24,6	-17,9	-19,2	-15,1	-13,8	-18,7	-22,6	-25,7
Kapitalvinst (<i>Capital gain</i>)	38,8	21,5	42,4	59,3	64,1	102,6	132,9	70,8	52,8	56,1
Kapitalförlust (<i>Capital loss</i>)	-6,5	-4,9	-4,6	-4,2	-4,5	-3,3	-5,7	-11,7	-12,0	-9,7
Nettokapitalvinst (<i>Net capital gain</i>)	32,3	16,6	37,7	55,1	59,6	99,3	127,2	59,1	40,8	46,4
Förvaltningskostnader m.m. (<i>Administration cost</i>)	-0,4	-0,3	-0,4	-0,5	-0,5	-0,6	-0,7	-0,5	-0,3	-0,3
Summa inkomst av kapital (<i>Total income from capital</i>)	-3,1	-11,8	12,7	36,7	39,9	83,5	112,7	40,0	17,9	20,3
Nettoskatt på inkomst av kapital (<i>Net tax on income from capital</i>)	-0,3	-3,1	4,2	11,3	12,7	25,2	34,1	13,0	6,2	6,7

Källa: Skatteverket, underlag för taxeringsutfallet

Tabell). Av beloppet är 30 miljarder hänförligt till avyttrade finansiella tillgångar varav 8 miljarder för marknadsnoterade aktier, 9 miljarder för värdepappersfonder och 13 miljarder för ej marknadsnoterade aktier. För avyttrade reala tillgångar, t.ex. fastigheter och bostadsrätter, var vinsten 52 miljarder. Den framräknade kapitalvinsten reducerades med 14 miljarder kronor på grund av det uppskovsavdrag som ges vid uppskjuten kapitalvinstbeskattning för egna hem och bostadsrätter. För att få fram det taxeringsmässiga underlaget måste värdena reduceras med 11 miljarder kronor hänförliga till att skillnaden mellan framräknad vinst brutto och taxeringsmässig del av detta underlag (främst för fastigheter) samt kvittningar av förluster mot vinster mellan tillgångsslagen.

Kapitalinkomsterna varierar med åldern

Inkomsterna från räntor, utdelningar samt kapitalvinster ökar med individens ålder och är som störst i övre medelåldern (5.14 Diagram). Mest skuldtungda är hushållen i åldersgruppen 35-54 år med genomsnittliga skuldräntor på drygt 15 000 kr.

5.6 Förmögenhetsskatt

5.6.1 Förmögenhetsskatten uppgick till 5 miljarder 2003

Förmögenhetsbeskattningen kan ur en ekonomisk-teoretisk synvinkel ses som ett

progressivt komplement i en i övrigt proportionell kapitalinkomstbeskattning. Progressiviteten består i att den proportionella skatt, 1,5 procent, som tas ut på nettoförmögenheter överstigande en viss nivå kan sägas bilda ett andra skikt i beskattningen av avkastningen på kapital. Inkomståret 2003 betalade 318 000 individer tillsammans 4,8 miljarder kronor i förmögenhetsskatt. Förmögenhetsskatt betalas även av vissa juridiska personer, i första hand ekonomiska föreningar och vissa stiftelser.⁵ Förmögenhetsskatten för dessa var år 2003 drygt 130 miljoner kronor.

Den 1 april 2004 infördes en begränsningsregel på förmögenhetsområdet liknande den begränsningsregel som redan finns för fastighetsbeskattning. Begränsningsregeln tar sikte på de skattskyldiga som idag tillgodoses skattereduktion för fastighetsskatt och som betalar förmögenhetsskatt på sitt småhus. De ska även tillgodoses skattereduktion för förmögenhetsskatt. Detsamma ska gälla personer som sambeskattas med en skattskyldig som tillgodoses skattereduktion för fastighetsskatt.

5.6.2 Proportionell förmögenhetsskatt sedan 1992

Åren 1990 och 1991 fanns ett progressivt inslag i förmögenhetsskatteskalen. Sedan 1992 är förmögenhetsskatten proportionell och utgår med 1,5 procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten

⁵ För dessa uppgår fribeloppet till 25 000 kr och skattesatsen till 1,5 promille.

5.12 Tabell

Inkomst av kapital 2003, taxeringsmässiga begrepp, antal och belopp (exkl. dödsbon) Assessed income from capital 2003, assessment concepts, numbers and amounts (capital of deceased persons' estates excluded)

	Antal individer, tusental Number of per- sons, thousands	Totalt belopp, mdkr Total amount, BSEK	Genomsnitt, tkr Average amount, KSEK
Kapitalinkomster (Capital income):			
- ränta, utdelning m.m. (income from interest and dividend)	6 103	33,6	5,5
- uthyrning privatbostad (letting private residence)	72	1,3	18,3
- positiv räntefördelning (positive interest adjustment for self-employed)	127	5,5	42,9
- kapitalvinst (capital gain)	853	53,4	62,6
Summa kapitalinkomster (Total capital income)	6 216	93,7	15,1
Kapitalutgifter (Capital expenditure):			
- utgiftsränta (interest on debts)	4 552	65,8	14,4
- förvaltningskostnad (administration cost)	75	0,3	4,1
- negativ räntefördelning (negative interest adjustment for self-employed)	50	0,8	15,9
- kapitalförlust (capital loss)	726	9,6	13,2
Summa kapitalutgifter (Total capital expenditure)	4 786	76,5	16,0
Netto (Net capital income)	7 508	17,3	2,3
varav överskott (of which surplus)	3 603	79,8	22,2
varav underskott (of which deficit)	3 905	62,6	16,0

Källa: SCB, Bearbetning av den totalräknade inkomststatistiken 2003

5.13 Tabell

De taxerade kapitalvinsternas sammansättning för fysiska personer inkomståret 2001 Structure of assessed capital gain for individuals in income year 2001

Typ av tillgång Type of asset	Skatteunderlag, mdkr Assessed taxbase, BSEK				Antal individer, tusental Number of persons, thousands		
	Kapitalvinst Capital gain	Kapital- förlust Capital loss	Netto Net	dito andel share	Kapitalvinst Capital gain	Kapital- förlust Capital loss	Totalt Total
Försäljning finansiella tillgångar (Sale of financial assets)	53,8	-23,4	30,4	53%	1 092	786	1 878
Marknadsnoterade aktier (Quoted shares)	23,7	-16,1	7,6	13%	442	276	718
Aktie- och blandfonder (Mutual funds)	11,1	-2,2	8,9	16%	659	488	1 147
Aktieoptioner (Share options)	1,4	-2,5	-1,2	-2%	14	34	49
Ej marknadsnoterade aktier (Non-quoted shares)	14,6	-1,7	12,9	22%	31	32	63
Övriga finansiella reavinster (Other financial assets)	3,0	-0,8	2,2	4%	42	24	65
Försäljning reala tillgångar (Sale of tangible assets)	53,4	-1,6	51,8	90%	171	32	203
Fastighet (Real estate)	28,8	-0,8	28,0	49%	95	17	112
Bostadsrätt (Tenant ownership rights)	17,5	-0,6	16,9	29%	65	15	80
Näringsfastighet (Commerce and industry estate)	7,0	-0,2	6,9	12%	15	1	16
Övriga reala reavinster (Other tangible assets)	0,1	0,0	0,1	0%	1	0	1
Uppskovsavdrag (Deduction for postponed payment)	-14,4		-14,4	-25%			
Eget hem (One- and two-dwelling buildings for private use)	-7,4		-7,4	-13%	24		24
Bostadsrätt (Tenant ownership rights)	-7,0		-7,0	-12%	28		28
Justering till taxeringsmässigt underlag* (Adjustment to assessed taxbase)	-24,5	13,9	-10,6	-18%			
Summa taxeringsmässigt underlag (Total assessed taxbase)	68,3	-11,1	57,3	100%	1 136	695	1 832

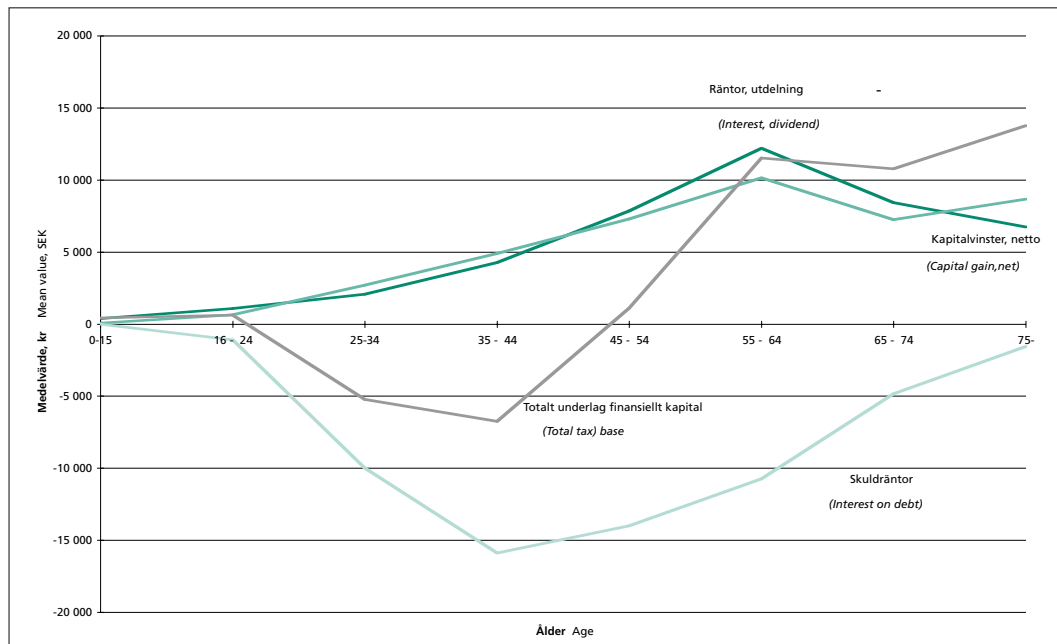
* Vinsterna och förlusterna redovisas brutto för de olika tillgångsslagen och är därför högre än de taxerade vinsterna och förlusterna. Detta gäller framför allt de reala tillgångarna. I justeringen ligger också kvittningar dvs. att förluster för ett tillgångsslag kan kvittas mot vinsterna för ett annat tillgångsslag.

Källa: SCB, undersökning av kapitalvinsterna inkomståret 2001

5.14 Diagram

Genomsnittligt underlag ("skattebas") för beskattning av finansiellt kapital i olika åldersgrupper år 2003, kr per invånare

Average net income from financial capital ("tax base") for individuals by age group in 2003, SEK per capita

Anm: Sifferunderlaget till diagrammet återfinns i 5.24 Tabell i tabellbilagan till detta kapitel.

Källa: Bearbetningar av SCB:s Storurval 2003

som överstiger skattepliktsgränsen. Skattepliktsgränsen för uttag av förmögenhetsskatt på fysiska personer höjdes 1996 från 800 000 till 900 000 kr. Höjningen gjordes bl.a. för att dämpa genomslaget av fastighetstaxeringen 1996. I samband med att frysningen av taxeringsvärdena för småhus upphörde år 2001 höjdes gränsen för uttag av förmögenhetsskatt till 1,0 miljoner kronor för ensamstående och 1,5 miljoner kronor för sambeskattade par. År 2002 höjdes gränsen ytterligare till 1,5 miljoner kronor för ensamstående och 2 miljoner kronor för sambeskattade par. År 2005 höjs förmögenhetsskattegränsen ytterligare men enbart för sambeskattade till 3,0 miljoner kronor. Detta för att likställa sambor med barn och gifta (som sambeskattas) med sambor utan barn (som har var sitt fribelopp).

5.15 Tabell

Debitering av förmögenhetsskatt 1994-2003, antal skattskyldiga och belopp

Recurrent tax on wealth 1994-2003, number and amounts

År Year	Fysiska personer Individuals		Juridiska personer Companies	
	Antal, tusental Number, thousands	Belopp, mnr Amount, MSEK	Antal, tusental Number, thousands	Belopp, mnr Amount, MSEK
1994	379	3 072	11	72
1995	407	3 503	12	81
1996	457	5 034	12	114
1997	578	5 329	12	124
1998	613	5 893	12	134
1999	713	8 428	12	162
2000	691	8 043	12	180
2001	473	6 312	13	181
2002	263	3 818	12	116
2003	318	4 767	12	130

Källa: Skatteverket, Debiteringsstatistik

5.16 Tabell Skattepliktsgräns och skattesatser i förmögenhetsbeskattningen Wealth tax liability threshold and tax rates

Inkomstår	Vid en beskattningsbar förmögenhet av, tkr	Skattesats inom skiktet, %
Income year	At a taxable net wealth of, KSEK	Tax rate in %
1990	800 - 1 600	1,5
	1 600 - 3 600	2,5
	3 600 -	3,0
1991	800 - 1 600	1,5
	1 600 -	2,5
1992-1995	800	1,5
1996-2000	900	1,5
2001	ensamst. 1 000	1,5
	samtax 1 500	1,5
2002-2004	ensamst. 1 500	1,5
	samtax 2 000	1,5
2005-	ensamst. 1 500	1,5
	samtax 3 000	1,5

Det finns en begränsningsregel för att det samlade skatteuttaget inte ska bli alltför högt. Spärrbeloppet för skatt på förvärvsinkomst, skatt på kapitalinkomst och förmögenhetsskatt är satt till 60 procent av summan av den beskattningsbara förvärvsinkomsten och inkomsten av kapital. Bli skattebeloppet högre än spärrbeloppet, sätts i första hand förmögenhetsskatten ned (dock inte lägre än till hälften), därefter inkomstskatten på kapitalinkomster och slutligen den statliga inkomstskatten på förvärvsinkomster.

5.6.3 Värderingsreglerna i förmögenhetsbeskattningen

Vid beräkning av den taxerade förmögenheten tas fastigheter upp till taxeringsvärdet (som ska motsvara 75 procent av marknadsvärdet). Inregistrerade aktier på börsens A-lista togs t.o.m. 1995 upp till 75 procent av marknadsvärdet. År 1996 togs de upp till fulla värdet. Fr.o.m. 1997 tas de upp till 80 procent av sitt marknadsvärde. Vissa undantag finns dock för huvudägare av aktiebolag. Onoterade aktier är i princip skattepliktiga. Oftast blir det kanske ändå inget värde, eftersom det sker en substansvärdering, varvid tillgångar nedlagda i näringsverksamhet inte räknas med. Ingen

förmögenhetsskatt betalas på aktier på de s.k. OTC- och O-listorna.⁶

Statistiska centralbyråns fördjupade undersökning av hushållens förmögenhetsfördelning år 2003 ger en uppfattning om hur underlaget för förmögenhetsskatt förhåller sig till hushållens samlade marknadsvärderade nettotillgångar. Marknadsvärdet på det individerna äger i fast egendom och sparande (netto för skulder) uppskattas detta år till ca 3 368 miljarder. Underlaget för uttag av förmögenhetsskatt uppgick samma år till 336 miljarder kronor (5.17 Tabell). Detta innebär att 10 procent av värdet av det hushållen äger beläggs med förmögenhetsskatt. Andelen är dock beroende på hur tillgångarna definieras. SCB:s förmögenhetsundersökning 2003 omfattar sådana tillgångar som kan verifieras och knyts till en speciell individ genom kontrolluppgifter m.m. Skulle man bland tillgångarna även ta med underskattningen av bankmedel till följd av att kontrolluppgifterna inte är heltäckande, hushållens individuella och kollektiva försäkrings-sparande och sparande som flyttat utomlands blir andelen lägre – uppskattningsvis cirka 10 procent.

5.17 Tabell Översikt över hushållens nettotillgångar till marknadsvärde samt förmögenhetsbeskattningen år 2003 (exkl. dödsbon), mdkr Overview of household net wealth at market value and taxable net wealth 2003, BSEK

Tillgångar, marknadsvärde* (Assets at market value)	4 845
Skulder, marknadsvärde (Liabilities at market value)	1 477
Netto, marknadsvärderat (Net, at market value)	3 368
Underlag för uttag av förmögenhetsskatt** (tax base for wealth tax)	336
Dito i % av det totala marknadsvärderade nettot (In % of net wealth at market value)	10%

* Tillgångar enligt redovisningen i 5.2 Tabell med tillägg för 100 miljarder kronor för bilar. Värdet har justerats något jämfört med den värdering av bilnehavet som gjordes 1997 då de värderades till 138 miljarder kronor. Att värdet minskats beror på att bilar till viss del kan återfinnas bland de marknadsvärderade tillgångarna beroende på om de deklarerats eller ej.

** Nettoförmögenhet till den del den överstiger 1 500 000 kr för ensamstående samt 2 000 000 för samtaxerade enligt de värderingsregler för tillgångar och skulder som tillämpas i förmögenhetsbeskattningen år 2003.

Källa: Statistiska centralbyråns studie över förmögenhetsfördelningen 2003 samt den totalräknade inkomststatistiken.

⁶ Med undantag för vissa aktier som i skatteplaneringssyfte efter den 29 maj 1997 flyttat till dessa listor.

5.6.4 Sammansättning av beskattningsbara förmögenheten

För bedömningar av hur förmögenhetsskatten utvecklas i samband med värdeförändringar på börsen och priset på fastigheter är det väsentligt att känna till hur den beskattningsbara förmögenheten är sammansatt. Tidigare i detta kapitel redovisas hur individernas tillgångar och skulder fördelar sig mellan olika tillgångsslag (se 5.2 Tabell). Av nämnda tabell framgår att "Egna hem" är den tyngsta komponenten med 42 procent av tillgångsmassan. Därefter kommer "Bankmedel" med 10 procent och "Bostadsrätt" med 9 procent.

5.6.5 Hushållens beskattningsbara förmögenhet 336 miljarder 2003

År 2003 hade 198 000 hushåll en nettoförmögenhet över 1 500 000 kr. Den samlade beskattningsbara förmögenheten för hushållen var 336 miljarder kronor. Av beskattningsvärdet är 57 procent hänförligt till de 21 000 hushåll som har en förmögenhet över fem miljoner kronor (5.18 Tabell).

5.7 Bolagsskatt

Från och med 1995 är den statliga inkomstskatten för juridiska personer, eller som den populärt kallas "bolagsskatten" eller "skatt på företagsvinster", 28 procent. Skatteunderlaget, den taxerade inkomsten, räknas fram som det bokföringsmässiga resultatet korrigerat för skattemässiga justeringar. År 2003 uppgick den totala taxerade inkomsten "den skattemässiga vinsten" för juridiska personer till 171 miljarder kronor och skatten för dessa till 49 miljarder kronor. Aktiebolagen står för en dominerande del av de juridiska personernas ekonomiska aktivitet. Av samtliga aktiebolag redovisar 53 procent överskott vid taxeringen medan 37 procent redovisar underskott. Resterande 10 procent redovisar nollresultat.

En stor andel av den redovisade beskattningsbara inkomsten är hänförlig till en mindre mängd mycket stora företag. Två procent av de bolag som redovisade överskott svarade för hela 74 procent av bolagsskatten (2003).

Med ekonomisk dubbelbeskattning menar man att ett bolag (eller en ekono-

5.18 Tabell

Förmögenheter efter storlek 2003 (fysiska personer exkl. dödsbon), antal hushåll som har nettoförmögenhet som överstiger 1 500 000 kr samt nettoförmögenhet överstigande skattepliktsgränsen

Taxable net wealth by size 2003 (individuals, capital of deceased persons' estates excl.), number of households having net wealth exceeding 1 500 000 SEK and amount of net wealth exceeding the tax liability threshold

Förmögenhet, mnkr	Antal hushåll med beskattningsbar förmögenhet		Taxerad förmögenhet		Beskattningsbar förmögenhet	
	Number of households with a taxable net wealth		Assessed wealth		Taxable wealth	
Net wealth, MSEK	antal	andel i %	mnkr	andel i %	mnkr	andel i %
	number	share in %	MSEK	share in %	MSEK	share in %
1,5-2,0	39 173	20%	67 256	10%	8 497	3%
2,0-3,0	92 968	47%	223 455	32%	51 607	15%
3,0-4,0	31 719	16%	108 661	16%	49 783	15%
4,0-5,0	13 336	7%	59 135	9%	34 307	10%
5,0-	21 194	11%	231 519	34%	192 222	57%
Summa (Total)	198 390	100%	690 026	100%	336 414	100%
varav (of which)						
ensamstående (not cohabiting)	86 336	44%	252 033	37%	122 529	36%
sambeskattade (with joint taxation)	112 054	56%	437 993	63%	213 885	64%

Källa: SCB, Den totalräknade inkomststatistiken 2003

misk förening) först ska betala skatt på sin vinst. Därefter ska aktie- eller andelsägarna betala skatt på den vinstutdelning som företaget lämnar. Eftersom företag i princip inte får göra avdrag för vinstutdelning uppkommer dubbelbeskattning.

Företagsbeskattningen behandlas utförligare i kapitel 7.

5.8 Övriga skatter på kapital

5.8.1 Arvs- och gåvoskatt

Arvsskatt tas ut på egendom som förvärvas genom arv, testamente och vissa livförsäkringar. Skatten beräknas på värdet av den lott som den skattskyldige får. Beräkningen görs efter en progressiv skatteskala. Dessutom beror skattens storlek på vilken skatteklass den skattskyldige tillhör. Skattskyldig är den som förvärvar egendomen.

Gåvoskatt tas ut för egendom som förvärvas genom gåva. Skatten baseras på värdet av den gåva som den skattskyldige får och beräknas även den efter en progressiv skatteskala och efter vilken skatteklass den skattskyldige tillhör. Gåvor vars värde understiger 10 000 kr per år från samma givare är skattefria. Antalet deklarerade gåvor ligger i storleksordningen 50 000 per år.

Värderingsreglerna för tillgångar och skulder i arvs- och gåvobeskattningen är snarlika de som finns i förmögenhetsbeskattningen. En skillnad är tillgångar i näringsverksam-

het. Dessa ingår i beskattningsunderlaget för arvs- och gåvoskatt men är undantagna från årlig förmögenhetsskatt.

Den 1 januari 2004 slopades arvsskatten mellan makar (vid dödsfall som inträffat efter utgången av 2003). Riksdagen beslutade hösten 2004 att arvs- och gåvoskatten skulle tas bort från och med 1 januari 2005. Flodvågskatastrofen i Asien under julhelgen 2004 gjorde dock att man beslutade tidigarelägga skattens avskaffande till den 17 december 2004.

Av 5.19 Tabell framgår hur arvsskatten fördelade sig mellan olika skatteklasser för avlidna under perioden från 1 januari 2004 till 16 december 2004.

Regler

År 2004 gällde följande regler för arvs- och gåvoskatten. Först görs ett grundavdrag. Vid arvsbeskattning är grundavdraget 280 000 kr för arv som tillfaller make eller sambo. Grundavdraget för arvslott till barn och barnbarn är 70 000 kr (barn under 18 år får göra avdrag med ytterligare 10 000 kr för varje år som återstår till barnet fyller 18 år). För övriga personer, institutioner och föreningar m.m. är grundavdraget 21 000 kr. Vid gåvobeskattningen är grundavdraget 10 000 kr per år när gåvotagaren får gåvor från samma givare. Efter det att grundavdraget dragits av beskattas arv och gåvor efter samma skatteskala. Skatteskalen redovisas i 5.20 Tabell.

5.19 Tabell

Antal lotter-, summa arvsskatt- samt genomsnittlig skatt per arvslott per skatteklass för avlidna tom. 16 dec 2004

Number-, sum- and average inheritance tax per inheritance share for deceased per tax category until 16th of December 2004

	Antal lotter Nr of inheritance shares	Arvsskatt, mnkr Inheritance tax, MSEK	Genomsnittlig skatt per lott Average tax/person
Skatteklass 1 (Tax class 1)	183 376	606	3 303
Varav make och sambo (spouse and partner)	26 333	0	0
Varav avkomlingar (descendants)	157 043	606	3 857
Skatteklass 2 (övriga personer) (Tax class 2 [other persons])	80 872	630	7 787
Skatteklass 3 (institutioner, föreningar m.m) (Tax class 3 [institutions, associations etc.])	169	10	61 727
Summa (Total)	264 417	1 246	4 712

Källa: Skatteverket

5.20 Tabell

Skatteklasser och skattesatser i arvs- och gåvobeskattningen

Tax classes and tax rates for inheritance- and gift tax

Skattepliktig lott, kr Share of an inheritance, SEK	Arvs/gåvoskatt, kr Inheritance/gift tax, SEK		
Klass I (make, sambo och avkomlingar): Class I (spouse/partner and descendants):			
-	300 000	10%	inom skiktet
300 000	- 600 000	30 000+20%	inom skiktet
600 000	-	90 000+30%	inom skiktet
Klass II (övriga personer): Class II (other persons):			
-	70 000	10%	inom skiktet
70 000	- 140 000	7 000+20%	inom skiktet
140 000	-	21 000+30%	inom skiktet
Klass III (institutioner, föreningar m.m.): Class III (institutions, associations etc.):			
-	90 000	10%	inom skiktet
90 000	- 170 000	9 000+20%	inom skiktet
170 000	-	25 000+30%	inom skiktet

5.8.2 Kupongskatt

Kupongskatt utgår på utdelning på aktier i svenska aktiebolag och andelar i svenska aktiefonder. Den är en definitiv källskatt och erläggs med 30 procent av utdelningen till i utlandet bosatta personer och av vissa med dem likställda utdelningsberättigade. Från huvudregeln om 30 procent kupongskatt förekommer undantag. Till följd av ingångna avtal med olika länder kan kupongskatten sättas ned med varierande skattesatser för att undvika dubbelbeskattningsmedel. Kupongskatten resulterade 2003 i skatteinkomster på 1 838 miljoner kronor.

5.8.3 Avkastningsskatt på pensionsfonder

Skatt på pensionsfondernas avkastning är en indirekt skatt som betalas av försäkringsföretag, banker, pensionsstiftelser, företag och pensionssparinstitut som förvaltar avsatta pensionsmedel. Avkastningsskatten inför-

des i samband med skattereformen 1991. Beskattningsmedel syftar till att göra beskattningsmedel likformig mellan privatpersoners direkta sparande i bank etc. och försäkringssparande i pensions- och kapitalförsäkringar.

Genom avkastningsskatten begränsas i princip den del av tillväxten (avkastningen) av pensionskapitalet som kommer den pensionsförsäkrade till godo.

Skatteunderlaget utgörs av pensionskapitalets värde vid taxeringsårets ingång. Därefter beräknas en schablonavkastning genom att multiplicera underlaget med den genomsnittliga statslåneräntan. Schablonavkastningen på pensionsförsäkringskapital beskattas inkomståret 2004 med 15 procent medan avkastningen på kapital i kapitalförsäkring beskattas med 27 procent⁷.

Den totala förmögenheten i pensionsfonderna beräknas vid utgången av år 2005 (som utgör underlag för beskattning under inkomståret 2006) uppgå till 2 080 miljarder kronor.⁸ Av kapitalet beräknas det individuella pensionskapitalet svara för 1 329 miljarder kronor, det kollektiva pensionskapitalet svara för 498 miljarder kronor och kapitalförsäkringskapitalet uppgå till 253 miljarder kronor. Enligt taxeringsutfallet för inkomståret 2003 debiterades totalt 12,5 miljarder kronor i avkastningsskatt (se 5.1 Tabell).

5.8.4 Stämpelskatt

Stämpelskatt utgår vid förvärf av fast egendom och tomträtter samt vid beviljande av inteckningar.

Vid förvärf är skatten 1,5 procent av egendomens värde. Förvärvas egendomen av juridisk person är dock skatten med vissa undantag 3 procent. För att stimulera bostadsmarknaden var stämpelskatten tillfälligt nedsatt till 0,5 resp. 1 procent under perioden 12 juni 1996 - 31 december 1997.

Vid inteckning är skatten 2 procent av inteckningsbeloppet för fast egendom och tomträtt, 1 procent för luftfartyg och näringsverksamhet samt 0,4 procent för skepp.

Tidigare utgick stämpelskatt också på aktier vid bildandet av aktiebolag och vid ökning av aktiekapital. Stämpelskatten på aktier upphörde den 1 januari 1995.

Stämpelskatten inbringade 5 953 miljoner kronor år 2003.

⁷ Från och med 2005 beskattas vissa kapitalförsäkringar med den lägre skattesatsen för avkastningsskatt.

⁸ Beräkningskonventionen, rapport från Skatteekonomiska enheten på Finansdepartementet.

Tabellbilaga:

- 5.21 Tabell Hushållssektorns, inkl. hushållens intresseorganisationers, finansiella tillgångar och skulder 1995-2004, ställning vid årets slut
- 5.22 Tabell Skatt på kapital år 2003 för individer efter ålder samt för dödsbon
- 5.23 Tabell Skatt på kapital år 2003 för individer efter taxerad förvärvsinkomst samt för dödsbon
- 5.24 Tabell Avkastning på finansiellt kapital år 2003 för individer efter ålder samt för dödsbon
- 5.25 Tabell Avkastning på finansiellt kapital år 2003 för individer efter taxerad förvärvsinkomst samt för dödsbon
- 5.26 Tabell Prisutvecklingen på småhus och fritidshus 1981-2004, löpande och fasta priser
- 5.27 Tabell Fastighetsprisindex för småhus i olika regioner 1981-2004
- 5.28 Tabell Generalindex på Stockholms fondbörs
- 5.29 Tabell Villaränta (Spintab) 1990 och framåt, för rörlig ränta respektive femårig bunden

5.21 Tabell

Hushållssektorns, inkl. hushållens intresseorganisationers, finansiella tillgångar och skulder 1995-2004, ställning vid årets slut

Financial assets and liabilities 1995-2004, of households, incl. private non-profit institutions serving households, outstanding values at the end of the year

	Totalt, mdkr										Per inv 2003, kr
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004****	
Finansiell nettoförmögenhet (Net financial wealth)	1 075	1 311	1 612	1 742	2 186	2 050	2 015	1 665	1 820	2 296	199 600
Summa finansiella tillgångar (Total financial assets)	1 914	2 171	2 524	2 710	3 238	3 187	3 241	2 988	3 266	3 895	377 000
Sedlar, mynt och inlåning (Currency and deposits)	535	550	524	512	525	520	580	623	670	983	109 100
- sedlar och mynt (currency)	49	52	55	58	66	67	77	77	79	78	8 700
- bankinlåning (deposits in banks)	436	453	437	448	452	444	491	530	573	885	98 200
- allemanssparande (national savings accounts)	50	44	29	
- riksgäldsspar (national debt savings)	.	.	3	6	7	8	12	16	19	20	2 200
Obligationer (Bonds (long term))	168	180	166	171	146	107	97	95	101	92	10 200
- privatobligationer och konvertibler (bonds)	89	97	93	100	88	56	51	54	60	53	5 900
- premieobligationer (lottery bonds)	65	67	64	63	53	49	43	40	39	38	4 200
- riksgäldskonto (national debt account)	15	16	9	8	4	3	2	1	1	1	200
Lån till företag, finanssektorn, kommuner (Loans)	15	22	19	14	18	18	17	15	12	12	1 300
Aktier och andelar* (Shares and other equities)	400	535	779	869	1 237	1 104	966	666	831	971	107 700
- svenska börsaktier (sw. quoted shares)	238	315	440	459	579	500	426	289	373	464	51 500
- svenska fondandelar (sw. mutual fund shares)	128	168	262	308	488	451	392	259	310	343	38 100
- utländska aktier (foreign shares)	34	51	77	102	171	153	148	118	148	164	18 200
Försäkringssparande (Insurance technical reserves)	508	585	759	871	1 069	1 184	1 304	1 269	1 226	1 331	147 700
- individuellt (individual pension savings)	277	332	448	529	702	765	854	790	562	609	67 500
- kollektivt (collective insurance)	214	235	292	311	336	384	415	447	629	686	76 100
- utländskt (foreign)	17	18	19	31	31	35	34	33	35	36	4 000
Handelskrediter (Trade credits)	4	4	6	6	7	9	8	8	8	8	900
Övriga finansiella tillgångar inkl. korrigeringspost** (Other accounts receivable incl. adjustment item)	282	295	271	268	236	245	269	311	418	498	55 300
Summa skulder (Total liabilities)	839	860	912	969	1 052	1 138	1 226	1 323	1 447	1 599	177 400
Lån (Loans)	830	851	901	956	1 038	1 121	1 207	1 304	1 427	1 580	175 300
- banker (banks)	205	188	205	218	235	267	282	296	299	315	35 000
- bostadsinstitut (housing credit institutions)	507	502	519	549	592	620	680	748	840	973	108 000
- övriga finansinstitut*** (other financial institutions)	30	64	68	72	85	95	98	105	124	121	13 400
- offentliga sektorn (general government)	89	98	108	117	127	138	147	155	164	170	18 900
Handelskrediter (Trade credit)	9	9	10	12	13	17	18	18	19	19	2 100

* Icke börsnoterade aktier redovisas under övriga tillgångar.

** Inklusive korrigeringspost för avstämning mot Nationalräkenskapernas hushållssparande.

*** Före 1996 ingick kommun- och företagsfinansierande institut i gruppen bostadsinstitut, därefter ingår de i gruppen övriga finansinstitut.

**** Siffrorna för 2004 är preliminära.

Källa: SCB, Finansräkenskaper FM 11 SM 0401 och FM17 SM 0502

5.22 Tabell

Skatt på kapital år 2003 för individer efter ålder samt för dödsbon

Taxes on capital 2003 for individuals by age group and for deceased persons' estates

Ålder Age	Antal individer Number of persons	Totalbelopp, mnkr Total amount, MSEK						Medelvärden per individ, kr Mean value all individuals, SEK					
		Fastig- hetskatt Real estate tax	Förmögen- hetskatt Wealth tax	Nettoskatt på finansiellt kapital Net tax income från financial capital	varav Skatt på kapital- överskott Tax on capital surplus	of which Skattere- duktion för underskott Tax reduc- tion for capital deficit	Summa direkt skatt på kapital för individer Sum direct capital tax	Fastig- hetskatt Real estate tax	Förmögen- hetskatt Wealth tax	Nettoskatt på finansiellt kapital Net tax income från financial capital	varav Skatt på kapital- överskott Tax on capital surplus	of which Skattere- duktion för underskott Tax reduc- tion for capital deficit	Summa direkt skatt på kapital för individer Sum direct capital tax
0 - 17	1 816 962	8	38	254	256	-2	300	4	21	140	141	-1	165
18 - 24	727 350	38	44	151	387	-236	233	52	60	208	532	-324	320
25 - 34	1 153 183	977	116	-1 785	1 481	-3 266	-693	847	101	-1 548	1 284	-2 832	-601
35 - 44	1 259 961	2 748	363	-2 595	2 959	-5 554	516	2 181	288	-2 060	2 348	-4 408	410
45 - 54	1 192 508	3 212	807	91	4 547	-4 456	4 110	2 693	677	76	3 813	-3 737	3 447
55 - 64	1 157 506	3 396	1 501	3 512	6 642	-3 130	8 408	2 934	1 297	3 034	5 738	-2 704	7 264
65 - 74	752 686	1 761	976	2 364	3 358	-994	5 101	2 340	1 297	3 141	4 461	-1 321	6 777
75 -	866 028	1 147	906	3 555	3 936	-382	5 608	1 324	1 046	4 105	4 545	-441	6 476
Samtliga (All)	8 926 184	13 287	4 750	5 545	23 566	-18 020	23 582	1 489	532	621	2 640	-2 019	2 642
Andel % (Share,%)		56%	20%	24%	100%	-76%	100%						
Tillkommer för dödsbon m.m. (To be added for deceased persons estate)	207 549	91	23	758	764	-6	872	438	111	3 652	3 681	-29	4 201
Totalt (Total)	9 133 733	13 378	4 773	6 303	24 330	-18 026	24 454						

Anm: De avvikelser som förekommer i totalbeloppen jämfört med värdena i tabell 5.1 sammanhänger med att tabellen ovan bygger på ett urval som räknats upp till rikssiffror.

Källa: Bearbetning av SCB:s s.k. storurval för 2003

5.23 Tabell

Skatt på kapital år 2003 för individer efter taxerad förvärvsinkomst samt för dödsbon

Taxes on capital 2003 for individuals by assessed earned income and for deceased persons' estates

Taxerad förvärvs- inkomst, tkr	Antal individer	Totalbelopp, mnkr						Medelvärden per individ, kr						Mean value all individuals, SEK					
		Fastighets- skatt	Förmögen- hetsskatt	Nettoskatt på finansiellt kapital	varav of which			Summa direkt skatt på kapital för individer	Fastighets- skatt	Förmögen- hetsskatt	Nettoskatt på finan- siellt kapital	varav of which			Summa direkt skatt på kapital för individer				
					Skatt på kapitalöver- skott	Skattereduktion för underskott						Skatt på kapitalöver- skott	Skattereduktion för underskott						
Assessed income from work, KSEK	Number of persons	Real estate tax	Wealth tax	Net tax income från financial capital	Tax on capital surplus	Tax reduction for capital deficit	Sum direct capital tax	Real estate tax	Wealth tax	Net tax income från financial capital	Tax on capital surplus	Tax reduction for capital deficit	Sum direct capital tax						
0	1 886 646	245	178	904	969	-66	1 327	130	94	479	514	-35	703						
1 - 20	402 138	119	85	504	529	-25	708	296	211	1 253	1 315	-62	1 761						
20 - 40	212 163	101	48	354	424	-70	503	476	226	1 669	1 998	-330	2 371						
40 - 60	166 771	117	53	231	348	-117	401	702	318	1 385	2 087	-702	2 404						
60 - 80	235 598	187	126	390	561	-171	703	794	535	1 655	2 381	-726	2 984						
80 - 100	492 383	393	155	683	999	-315	1 231	798	315	1 387	2 029	-640	2 500						
100 - 120	412 856	417	128	513	912	-399	1 059	1 010	310	1 243	2 209	-966	2 565						
120 - 140	427 506	530	121	407	934	-527	1 058	1 240	283	952	2 185	-1 233	2 475						
140 - 160	476 464	666	175	313	1 047	-734	1 154	1 398	367	657	2 197	-1 541	2 422						
160 - 180	518 581	796	175	243	1 240	-997	1 214	1 535	337	469	2 391	-1 923	2 341						
180 - 200	527 780	900	177	-93	1 100	-1 194	983	1 705	335	-176	2 084	-2 262	1 863						
200 - 220	525 769	928	204	-258	1 106	-1 365	874	1 765	388	-491	2 104	-2 596	1 662						
220 - 240	487 779	908	161	-584	878	-1 462	485	1 861	330	-1 197	1 800	-2 997	994						
240 - 260	420 000	890	179	-535	865	-1 400	534	2 119	426	-1 274	2 060	-3 333	1 271						
260 - 280	344 587	819	194	-518	772	-1 289	496	2 377	563	-1 503	2 240	-3 741	1 439						
280 - 300	282 008	779	211	-215	926	-1 141	775	2 762	748	-762	3 284	-4 046	2 748						
300 - 320	227 945	658	170	-336	672	-1 008	492	2 887	746	-1 474	2 948	-4 422	2 158						
320 - 340	156 902	478	122	-261	512	-773	340	3 046	778	-1 663	3 263	-4 927	2 167						
340 - 360	117 926	377	112	-223	404	-627	267	3 197	950	-1 891	3 426	-5 317	2 264						
360 - 400	175 341	628	237	-221	754	-975	644	3 582	1 352	-1 260	4 300	-5 561	3 673						
400 - 500	218 973	937	426	45	1 446	-1 401	1 409	4 279	1 945	206	6 604	-6 398	6 435						
500 - 1000	188 818	1 134	741	748	2 403	-1 654	2 623	6 006	3 924	3 961	12 727	-8 760	13 892						
1000-	21 248	277	573	3 453	3 762	-310	4 302	13 037	26 967	162 509	177 052	-14 590	202 466						
Samtliga (All)	8 926 184	13 287	4 750	5 545	23 566	-18 020	23 582	1 489	532	621	2 640	-2 019	2 642						
Tillkommer för dödsbon m.m. (To be added for deceased persons estate)																			
	207 549	91	23	758	764	-6	872	438	111	3 652	3 681	-29	4 201						
Totalt (Total)	9 133 733	13 378	4 773	6 303	24 330	-18 026	24 454												

Anm: De avvikelser som förekommer i totalbeloppen jämfört med värdena i tabell 5.1 sammanhänger med att tabellen ovan bygger på ett urval som räknats upp till rikssiffror.

Källa: Bearbetning av SCB:s s.k. storurval för 2003

5.24 Tabell

Avkastning på finansiellt kapital år 2003 för individer efter ålder samt för dödsbon

Yield on financial capital 2003 for individuals by age group and for deceased persons' estates

Ålder	Antal individer	Totalbelopp, mnkr Total amount, MSEK					Medelvärden per individ, kr Mean value all individuals, SEK				
		Ränteinkomster, utdelningar m.m.	Reavinster netto för förlust	Skuldräntor m.m.	Avdrag för förvaltningskostnad	Summa underlag	Ränteinkomster, utdelningar m.m.	Reavinster netto för förlust	Skuldräntor m.m.	Avdrag för förvaltningskostnad	Summa underlag
Age	Number of persons	Income from interest and dividends	Capital gain net for losses	Interest on debts	Deduction for adm. Cost	Sum tax base	Income from interest and dividends	Capital gain net for losses	Interest on debts	Deduction for adm. Cost	Sum tax base
0 - 15	1 816 962	667	125	-5	-3	784	367	69	-3	-2	431
16 - 24	727 350	781	459	-796	-4	440	1 074	631	-1 094	-5	605
25 - 34	1 153 183	2 388	3 113	-11 518	-16	-6 034	2 071	2 699	-9 988	-14	-5 232
35 - 44	1 259 961	5 379	6 179	-20 026	-33	-8 502	4 269	4 904	-15 894	-26	-6 747
45 - 54	1 192 508	9 355	8 695	-16 694	-54	1 302	7 845	7 291	-13 999	-45	1 092
55 - 64	1 157 506	14 122	11 734	-12 441	-79	13 336	12 200	10 137	-10 748	-68	11 521
65 - 74	752 686	6 342	5 455	-3 645	-52	8 099	8 426	7 247	-4 843	-69	10 761
75 -	866 028	5 832	7 495	-1 348	-55	11 924	6 734	8 654	-1 557	-64	13 769
Samtliga (All)	8 926 184	44 865	43 253	-66 473	-297	21 349	5 026	4 846	-7 447	-33	2 392
Tillkommer för dödsbon m.m. (To be added for deceased persons estate)	207 549	345	2 192	-58	-3	2 475	1 662	10 561	-279	-14	11 930
Totalt (Total)	9 133 733	45 210	45 445	-66 531	-300	23 824					

Anm: De avvikelser som förekommer i totalbeloppen jämfört med värdena i 5.11 Tabell sammanhänger med att tabellen ovan bygger på ett urval som räknats upp till rikssiffror.

Källa: Bearbetning av SCB:s s.k. storurval för 2003

5.25 Tabell

Avkastning på finansiellt kapital år 2003 för individer efter taxerad förvärvsinkomst samt för dödsbon

Yield on financial capital 2003 for individuals by assessed income from earnings and for capital of deceased persons' estates

Taxerad förvärvsinkomst, tkr	Antal individer	Totalbelopp, mnkr Total amount, MSEK					Medelvärden per individ, kr Mean value all individuals, SEK				
		Ränteinkomster, utdelningar m.m.	Reavinster netto för förlust	Skuldräntor m.m.	Avdrag för förvaltningskostnad	Summa underlag	Ränteinkomster, utdelningar m.m.	Reavinster netto för förlust	Skuldräntor m.m.	Avdrag för förvaltningskostnad	Summa underlag
Assessed income from work, KSEK	Number of persons	Income from interest and dividends	Capital gain net for losses	Interest on debts	Deduction for adm. Cost	Sum tax base	Income from interest and dividends	Capital gain net for losses	Interest on debts	Deduction for adm. Cost	Sum tax base
0	1 886 646	1 532	1 789	-700	-13	2 608	812	948	-371	-7	1 382
1 - 20	402 138	850	1 028	-378	-9	1 491	2 114	2 556	-940	-22	3 708
20 - 40	212 163	678	831	-426	-2	1 081	3 196	3 917	-2 008	-9	5 095
40 - 60	166 771	504	670	-461	-5	707	3 022	4 017	-2 764	-30	4 245
60 - 80	235 598	944	976	-625	-6	1 290	4 007	4 143	-2 653	-25	5 471
80 - 100	492 383	1 612	1 784	-1 145	-7	2 243	3 274	3 623	-2 325	-14	4 557
100 - 120	412 856	1 466	1 729	-1 467	-11	1 718	3 551	4 188	-3 553	-27	4 159
120 - 140	427 506	1 560	1 648	-1 874	-7	1 327	3 649	3 855	-4 384	-16	3 104
140 - 160	476 464	1 761	1 859	-2 600	-10	1 010	3 696	3 902	-5 457	-21	2 120
160 - 180	518 581	1 869	2 485	-3 500	-7	847	3 604	4 792	-6 749	-13	1 633
180 - 200	527 780	2 001	2 001	-4 277	-16	-290	3 791	3 791	-8 104	-30	-551
200 - 220	525 769	1 922	2 141	-4 829	-10	-777	3 656	4 072	-9 185	-19	-1 476
220 - 240	487 779	1 762	1 561	-5 184	-10	-1 872	3 612	3 200	-10 628	-21	-3 836
240 - 260	420 000	1 657	1 705	-5 066	-12	-1 716	3 945	4 060	-12 062	-29	-4 086
260 - 280	344 587	1 729	1 308	-4 655	-12	-1 631	5 018	3 796	-13 509	-35	-4 730
280 - 300	282 008	1 881	1 699	-4 159	-14	-592	6 670	6 025	-14 748	-50	-2 103
300 - 320	227 945	1 706	876	-3 637	-11	-1 066	7 484	3 843	-15 956	-48	-4 677
320 - 340	156 902	1 286	832	-2 783	-7	-672	8 196	5 303	-17 737	-45	-4 283
340 - 360	117 926	1 079	618	-2 287	-8	-597	9 150	5 241	-19 394	-68	-5 071
360 - 400	175 341	2 173	1 069	-3 617	-15	-390	12 393	6 097	-20 628	-86	-2 224
400 - 500	218 973	3 823	2 323	-5 282	-29	836	17 459	10 609	-24 122	-132	3 813
500 - 1000	188 818	5 425	4 236	-6 229	-41	3 390	28 731	22 434	-32 989	-217	17 959
1000-	21 248	5 644	8 084	-1 290	-35	12 403	265 625	380 459	-60 712	-1 647	583 726
Samtliga (All)	8 926 184	44 865	43 253	-66 473	-297	21 349	5 026	4 846	-7 447	-33	2 392
Tillkommer för dödsbon (To be added for deceased persons' estate)	207 549	345	2 192	-58	-3	2 475	1 662	10 561	-279	-14	11 930
Totalt (Total)	9 133 733	45 210	45 445	-66 531	-300	23 824					

Anm: De avvikelser som förekommer i totalbeloppen jämfört med värdena i 5.11 Tabell sammanhänger med att tabellen ovan bygger på ett urval som räknats upp till rikssiffror.

Källa: Bearbetning av SCB:s s.k. storurval för 2003

5.26 Tabell

Prisutvecklingen på småhus och fritidshus 1981-2004, löpande och 1981 års priser

Real estate prices for permanent one- and two dwelling houses and houses for seasonal use 1981-2004, current prices and price level of 1981

År Year	Småhus Permanent one- or two-dwelling houses				Fritidshus Houses for seasonal use				KPI Consumer price index	
	Index 1981 = 100		Förändr. föreg. år,%		Index 1981 = 100		Förändr. föreg. år,%		Index 1981=100	Förändring från föreg. år, %
	Index 1981=100		Change in % from last year		Index 1981=100		Change in % from last year			
	Löpande priser	Fasta priser	Löpande priser	Fasta priser	Löpande priser	Fasta priser	Löpande priser	Fasta priser	Index 1981=100	Change from last year, %
Current prices	Price level of 1981	Current prices	Price level of 1981	Current prices	Price level of 1981	Current prices	Price level of 1981			
1981	100	100			100	100			100	
1982	101	93	+1	-7	104	96	+4	-4	109	+8,6
1983	101	85	+0	-8	107	90	+3	-6	118	+9,0
1984	105	82	+4	-4	112	88	+5	-3	128	+8,0
1985	109	79	+4	-3	117	85	+4	-3	137	+7,4
1986	115	80	+6	+1	123	86	+5	+1	143	+4,2
1987	130	87	+13	+9	139	93	+13	+8	149	+4,2
1988	154	98	+18	+12	166	105	+19	+13	158	+5,8
1989	181	108	+18	+10	191	114	+15	+8	168	+6,5
1990	203	110	+12	+2	216	117	+13	+2	185	+10,4
1991	217	107	+7	-2	253	125	+17	+7	203	+9,4
1992	197	95	-9	-11	225	109	-11	-13	207	+2,2
1993	175	81	-11	-15	205	94	-9	-13	217	+4,7
1994	183	83	+5	+2	215	97	+5	+3	222	+2,2
1995	184	81	+1	-2	215	95	+0	-2	227	+2,5
1996	185	81	+1	-0	219	96	+2	+1	229	+0,7
1997	198	86	+7	+7	228*	99*	+4*	+4*	230	+0,2
1998	217	94	+10	+9	248	108	+9	+9	230	+0,2
1999	237	103	+9	+9	268	116	+8	+8	231	+0,4
2000	263	113	+11	+10	306	132	+14	+13	233	+0,7
2001	284	119	+8	+6	335	141	+9	+7	238	+2,3
2002	302	124	+6	+4	358	147	+7	+5	243	+2,1
2003	322	130	+7	+4	383	154	+7	+5	248	+2,1
2004	353	142	+10	+9	424	170	+11	+10	249	+0,4

* Tidsseriebrott

Källa: SCB, Fastighetsprisstatistik

5.27 Tabell

Fastighetsprisindex för småhus i olika regioner, 1981=100

Real estate price index for one- and two-dwelling buildings, 1981=100

	1981	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004
Konsumentprisindex (Consumer price index)	100	137	185	227	233	238	243	248	249
Egna hem (Owner-occupied one- or two-dwelling buildings)									
Stockholms län	100	111	246	204	365	402	426	436	468
därav Stor-Stockholm	100	111	247	206	374	411	434	443	475
Östra Mellansverige	100	107	190	171	231	248	271	292	317
Småland med öarna	100	104	173	176	227	242	257	275	298
Sydsverige	100	107	204	196	290	314	337	368	410
därav Stor-Malmö	100	109	229	210	346	374	403	445	503
Västsverige	100	114	213	187	259	278	296	327	369
därav Stor-Göteborg	100	116	242	200	305	328	351	394	446
Norra mellansverige	100	106	178	167	193	203	213	225	244
Mellersta Norrland	100	107	168	152	173	178	185	194	206
Övre Norrland	100	110	179	166	195	205	214	219	236
Hela riket (All of Sweden)	100	109	203	184	262	284	302	322	353
Fritidshus (Buildings for seasonal and secondary use)									
Stockholms län	100	122	263	239	414	472	496	505	546
Södra ostkusten, Öland och Gotland	100	109	194	210	277	305	334	371	406
Västkusten	100	122	238	243	381	413	443	499	564
Sydsverige	100	114	202	227	362	385	422	452	533
Göta och Svealands inland utom Dalarnas län	100	114	199	197	224	238	260	281	308
Norra ostkusten t.o.m. Höga kusten	100	116	194	206	267	279	294	313	356
Nedre Norrlands inland samt Dalarnas län	100	110	161	156	175	186	192	222	241
Övre Norrland	100	130	212	211	246	272	279	287	315
Hela riket (All of Sweden)	100	117	216	215	306	335	358	383	424

Källa: SCB, Fastighetsprisstatistik

5.28 Tabell

Generalindex på Stockholms fondbörs, aktieindex 29/12 1995=100

The Stockholm Stock Exchange share index, index 29/12 1995=100

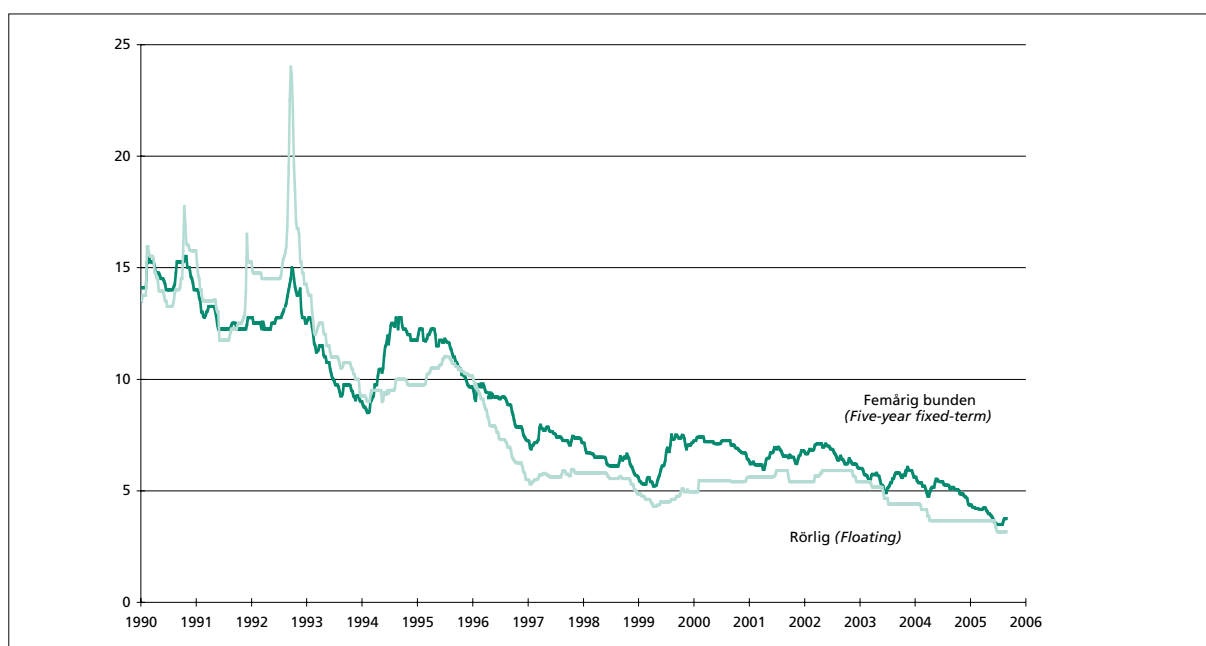
År Year	Index vid slutet av året Index by the end of the year	Förändring i % från föregående år Change in % från last year
1980	7	
1981	11	+57
1982	15	+35
1983	25	+66
1984	22	-11
1985	28	+25
1986	42	+51
1987	38	-8
1988	58	+52
1989	73	+24
1990	50	-31
1991	53	+5
1992	53	-1
1993	81	+54
1994	85	+5
1995	100	+18
1996	138	+38
1997	172	+25
1998	191	+11
1999	316	+66
2000	278	-12
2001	231	-17
2002	145	-37
2003	188	+30
2004	221	+18

Källa: Affärsvärldens hemsida: www.afv.se

5.29 Diagram

Villaränta (Spintab) 1990-2005, för rörlig ränta respektive femårig bunden, procent

Lending rate for family houses, 1990 -2005, showing floating interest rate and interest rate for five-year fixed-term loan, percent

Källa: Boverket, Indikatorer

Källor och lästips:

Ekonomistyrningsverket:

- Inkomstliggaren (hänvisningar till aktuella skattelagar och skatteförfordningar).
- Statsbudgetens utfall.
- Statens Finanser (populär framställning om bl.a. skatterna).
- Ekonomistyrningsverkets hemsida (www.esv.se).

Skatteverket:

- De svenska skatternas historia.
- Skattenyheter (sammandrag av förslag i betänkanden, propositioner, beslut om förändringar m.m.; utkommer ungefär varannan vecka.).
- Fastighetsskatt. Informationsbroschyr från skatteförvaltningen.
- Skatteverkets hemsida (www.skatteverket.se).

Statistiska centralbyrån:

- Realkapitalstock och förmögenhet 1980-1995. Appendix 3 till Nationalräkenskaper 1980-1994. Statistiska meddelanden N 10 SM 9501.
- Förmögenhetsfördelningen i Sverige 1997 med tillbakablick till 1975. Rapport 2000:1.
- Finansräkenskaper. Statistiska meddelanden serie FM 11 (år) samt serie FM 17 (kvartal).
- Inkomststatistik. Statistiska meddelanden serie HE 20.
- Inkomstfördelningsundersökningen. Statistiska meddelanden serie HE 21.
- Taxering och skatter. Statistiska meddelanden HE 22
- Taxeringsutfallet. Statistiska meddelanden serie OE 21.
- Rikets fastigheter. Statistiska meddelanden serie BO 37.
- Fastighetsprisstatistik. Statistiska meddelanden serie BO 41.
- Rapport 2003, Minskade vinster 2001, Kapitalvinster och kapitalförluster, Förmögenhet
- SCB:s hemsida (www.scb.se).

Boverket:

- Boverkets indikatorer. Utvecklingen på bygg-, bostads- och kreditmarknaden.

Övrigt:

- Fastighetstaxering – precision, påverkansmöjligheter, individuella bedömningar (SOU 2000:10).
- Finansdepartementet: Beräkningskonventioner. (Konventioner för beräkning och redovisning av budgeteffekter vid ändrade skatte- och avgiftsregler. Rapport från Skatteekonomiska enheten på Finansdepartementet).

